

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 s.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyiltár petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Kedd, március 21.

Mai számunk főbb közleményei:

- Széli Kálmán a munkapártban?
- A miniszterelnök a sajtóról.
- Miért vonják vissza a petliclokat?
- Fogházra ítelt zsaroló.
- Katonai kegyetlenkedések.
- Csernoch János érsek bucsuja.
- A „Viktoria” takarékpénztár közgyűlése.

Glattfelder Gyula.

Arad március 20.

Glattfelder Gyula, az új csanádi püspök, akinek kinevezése a hivatalos lap vasárnapi számában jelent meg, tüneményszerű karriér személyesítője, kinek nagy egyénisége, küldetése teljesen elüt azoktól a konvencióktól, melyek idáig a magyar főpap karriérének előzményei gyanánt stereotip módon voltak megállapíthatók. Az új főpap nem halad végig a hierarkia lassu, de fokozatos lépcsőin. Egyéniségét nem világítja be egy másik főpap alakja, akinek környezetét alkotná. Tehát nem főpapi iskolának hálája és kegye segíti a karriér tetőpontjához. Az egyetemi katedra csak önmagát tisztelte meg, amikor kebelébe fogadta, akkor ő már egyéniség volt, fogalom, melyet egy ország életrekeltő katolicizmusa övezett körül a hálának és csodálatnak őszinte érzéseivel. Egyéniség volt s ezért mindent önmagából meritett s amit meritett, az mind hatalmas alkotásokban virágozott ki. Ezeknek fénye verődött vissza, Glattfeldernek egyre jobban csodált nagystilű egyéniségére. Pályája valóban gondvise-

lésszerű. Megszerzi a papi tudományosság magasabb egyetemi képesítését s csak a véletlen akadályozza meg, hogy a „sub auspiciis” felséggyűrűvel induljon neki annak az életnek, mely tőle nagyszabású koncepcióknak keresztülvitelét remélte. Egész egyénisége állandóan a katolikus restauráció nagy munkájának tűzvonalában áll. Ennek a restaurációnak legnagyobb és leggondviselésszerűbb alkotásai mind az ő nevéhez fűződnek.

Mint fiatal szeminárium prefektus papi lelkületének egész gazdagságát önti az Oltáregylet működésébe s mint másodigazgató az ő szívós kitartása, fáradhatatlan agitációja viszi a megvalósulás stádiumába az Erzsébet királyné emlékére épült üllőiuti Örökimádás templomát.

Az Örökimádás eszméjével kapcsolatosan, szinte párhuzamosan alakul ki lelkében a Szent Imre kollégium gondolata. Aki ebben az intézményben pusztán konviktust, vagy tápintézetet sejt, nem ismeri azokat a titkos és mély rugókat, melyek Glattfeldert ennek megalkotása alkalmával inspirálták. Tisztában volt azzal, hogy a restauráció tervét csak érett meggyőződés életerejétől duzzadó lelkes intelligencia válthatja valóra. És ezért építette és fejlesztette ezt az intézményt az egyszerű üllőiuti bérháztól egész a fehérvári hatalmas palotáig. És a Kollégium volt minden alkotó vágyának reménye és állandó aggodalmainak tárgya. Amikor a prefektusból igazgató lett, a régi

változatlan buzgósággal fejlesztette tovább s valósította az annak új filialját, mely ma a szegény egyetemi hallgatók számára biztosít részben teljesen ingyenes, részben olcsó ellátást. A magyar katolicizmus látta ennek a nagyjövőjű intézménynek fejlődését s tisztában volt ennek a fejlődésnek önzetlen szerzőjével és apostolával. Ezért hangoztatta a lánglelkű Prohászka püspök ezelőtt hat évvel, hogy „a magyar katolicizmusnak csak egy Glattfelderje van”. Ezért élt Glattfelder már évek hosszú sora óta mint állandó püspökjelölt a magyar katolicizmus közvéleményében.

Mint papi egyéniség, sok tekintetben rokonszomságot talál a Prohászka püspökkel. Aki tanuja volt annak a lángoló lelkesedésnek, melynek tüzes és szeretetteljes szavaival szinte tüntetőleg szólt Prohászka mellett a tavaly június hóban megtartott „gyházművészeti kurzus” befejezése alkalmával, tapasztalhatta, hogy itt két rokon, nagy egyéniség ideális találkozásáról van szó. Prohászkaival rokonszomsága, hogy eleven intuicióval látja a jelen vallási, társadalmi és kulturális világ vajadásait s a katolikus közélet terén is egészséges haladást sürget azokkal szemben, akik folyton csak a múltban élnek. Azok a vezércikkek, melyek az ő tollából a nagyobb ünnepek alkalmával megjelentek, fényesen világítanak bele Glattfelder egészséges, okosan haladó reformerlelkébe. S talán fiatal korának előnye épen az, hogy esalhatatlan ismerője

Vallomások.

Írta: Gróza Micy.

Az eső halkán verdesi ablakomat s mintha csak láthatatlan csontkezek kopogása volna, rémes egyformasággal dobolják mindég azt az egyhangú dalt, halálos melankolikusat, rég eltemetett álmok bus ébresztőjét.

Hosszu árnyak, vesztett illúziók halvány kísértetei jönnek s hangtalan léptekkel, keringve suhannak át a lelkemen s érzem, hogy a szememre ülnek, agyamra és fáradt, megtépett szívemre s szoritják kegyetlen hideg szoritással. Mert olyan lágy, gyenge és ellenállásra képtelen, emberi nyelvek fullánkainak szurásait, ezer durva kő éles sebzését némán tűrve, minden dobást könnytelen fogad. Pedig megütötték már, sokszor megütötték irtalmatlan végrehajtói a sors akarátának és olyankor vérezett, mindég újabban vérezett, lassan, csöppenként, míg csak egy összeroncsolt, kihalt, alakatlan tömeg maradt helyén, az ész fonálival összekötve, gyengén és azon át érezve már csak ...

És néha ha az árnyak megnyulnak, s az alkonyat leborítja barna szárnyát, eljön a feledés jószágos nemtője, s fátylába takarva a fájaldalmakat, nesztelenül mozgatva puha fehér szárnyát elrepül velük messzire, s egy kis időre el-

mult vágyak rózsaszínű emlékei, ragyogva világítanak a homályba ...

... Kábitó finom felhőként vesz körül régi titkok tanuinak átható édes bűvös illata. Behunyom szememet, s mintha hársfavirágok apró sárga magvai peregnének le arcomra, kezemre, mint a megbánás keserű hideg könnyei oly sokszor ...

— Álmokba ringat ez az illat, s agyamba kutatva, színes képek hosszú sorozata vonul el lelki szemeim előtt ...

Hatalmas, óriási hársfák alatt álltam fehér ruhába, megvesztegetően igézetes vagyok ébredésével tiszta lelkemben. Karesu, meghajló leányderekam lágy ringásával nyiló virághoz hasonlóan, napsugár madárdal után epedve, jártam ismeretlen utakon, keresve szüzi álmaim megtestesítőjét, szelid szemek barna pillantásával.

Es ekkor jöttél te. Emlékszel édes?

Földig hajló sötét árny lombok aljában, megfogtad a kezemet s rém hajolva, egy piros foltot haraptál sápadt ajkaimra s a hatalmas emberi-test vágyának parancsával hívtál, követeltél magadnak észtrabió vad gyönyörűségek reszkető ölelésére, erős karokkal, ukkadt, forróságtól szomjas szájjal.

— Féltém édes, emlékszel-e?

Könnycsípp, mint megriadt őz, futottam se-lyemszáru, zizegő fübe, ijedten és mégis hal-

kan bugva, titkos kívánsággal, asszonyfá érett lángoló gondolataimba.

Es utólértél. Szemednek hideg és mégis üdvös pillantásával megállásra kényszerítettél és belemélyedve a fájdalomnak, örömegek e ragyogó két csillagába, akkor lettem a tied, tudod — akarva ...

Megsimogattad liktető lázas halántékomat, gyógyítóan, hűsítve. Oh a kezéd édes!

Asszonyosan puha, hosszú ujjaidat, vékony kék vonalakkal érezett finom csuklóidat hány-szor esékoltam végig égő szájjal, félig öntudatlanul, hány-szor szoritottam éles fehér fogam közzé, mohó, gyilkos, romboló vágygyal felujjongó szívembe.

— Ugy vágyom a kezéd után édes. Szelid lágy érintésének boldogsága, erős szoritása ké-jének emléke izzón ég bennem, ezer fájaldalmat eltöltött bus könnyet fakasztva csendes, magányos, órákba.

Vajjon hol is vagy édes, vajjon hová vit-ed a múltnak gyönyörűséges, csodás varázsát? Vajjon szeretnek-e, tudnak-e szeretni lelki meg-értéssel testi szeretkezés idején tüzes szemű, libegő, fehér testű, kígyószívű fekete asszonyok, hideg szőke lányok, beszédesen suhogó tapadó selyemlepeljük bűnös parfümjének, kibontott hosszú hajuk izgató bűbájával? — És a kezéd édes. A kezéd vajjon érzi-e még, hófehér álom-könnycsípp közzé temetkezve az én

azoknak az elváltozásoknak, melyeket a modern idők villámgyorsasággal hoztak felszínre. Prohászkatól abban különbözik, hogy nála az idealizmus nem zárja ki azt a reális gyakorlati érzéket, mely az erősen intellektuel emberekben rendszerint hiányozni szokott. Ha ez az okosan ökonómikus gyakorlati szellem és érzék nem volna tulajdona, akkor a semmiből nem alkothatott volna olyan hármass épületkolosszust, mely ma a Szent Imre-kollégium tulajdona.

Ha a nagy léleknek ritka adományu kiváltsággal a szónoki képességek, akkor ebben a tekintetben is méltó fegyvertársa Prohászkatól. Nem annyira rapszódikus és elvont, mint a székesfejérvári Pázmány, de gondolatait ő is ragyogó irály köntösébe tudja öltöztetni. Előkelő és imponáló megjelenése, színes hanghordozása és alapos teológiai készütsége a főváros első szónokai egyikévé tették. Így fordult feléje a hittudományi fakultás kitüntető bizalma, mikor az egyetemi hitszónoki állás újjászervezése került szóba. Minden tekintetben szerencsésen olvastja magába azokat a tulajdonságokat, melyek a vezető egyéniségeket jellemezn szokták. Nem halad taposott utakon. Széles műveltsége, nagy látóköre, finom modora, mély emberismerete mindig segítségére voltak s a természetnek e ritka adományaival párosult az a lankadatlan munkásság, mely nem ismerte a pihenőt.

Férfikora legszebb virágában — 37 éves korában — a szentszék és az apostoli király közös akarata jutalmazták azokat az érdemeket, melyek arra hivatják, hogy nagyobb és fényesebb működés keretében még szebben pompázzanak. A magyar katolicizmus nagy alkotásokat vár tőle, mert aki szerény prefektus korában országra szóló intézményeket hívott életre, az a püspöki méltóságnak csak terhét és áldozatát fogja ismerni.

Az ősi csanádi egyházmegye ra-

gyogó emlékei, nagy kiterjedése, előkelő etnografiai és kulturális viszonyai mind megadják lehetőségét annak a nagystilű munkának, mely a fiatal csanádi püspök lelkét eltölti. A magyar katolicizmus egyetemessége tisztában van azzal, hogy Glattfelder főpapi egyénisége csak újabb nagy nyeresége annak a nagy munkának, melynek sok a közketonája, de kevés az apostola.

Széli Kálmán

a munkapártban?

— Apponyi Albert gróf hazatérése. —

— a hivatali tudósítás.

Arad, március 20.

Miniszterek utazása.

Budapestről jelentik: *Khuen-Héderváry* Károly gróf miniszterelnök tegnap délben családi ügyben Gyömrőre utazott, ahonnan ma délelőtt érkezett vissza a fővárosba.

Lukács László pénzügyminiszter, aki nejével Lovranába indult, tegnap visszaért Budapestre.

Hazai Samu honvédelmi miniszter tegnap este egy heti szabadságra ment, a melyet Abáziában fog eltölteni.

A helyettes külügyminiszter Budapesten.

Budapestről jelentik: *Pallavicini* János ögróf nagykövet, a külügyminiszter helyettese, rövid tartózkodásra Budapestre érkezett. Délelőtt 11 órakor a helyettes-külügyminiszter a miniszterelnöki palotában meglátogatta *Khuen-Héderváry* Károly gróf miniszterelnököt és hosszasan tanácskozott vele. *Pallavicini* ögróf a kabinet többi tagjainál is tesz bemutatkozó látogatást.

Új államtitkár.

Budapestről jelentik: A király *Teleszky* János dr. államtitkári címmel felruházott miniszteri tanácsost valóságos államtitkárrá nevezte ki. *Teleszky* egyelőre adminisztratív pénzügyi államtitkár marad, de mint félhivatalosan jelentik, *Lukács* László pénzügyminiszter a politikai államtitkári állásra fogja meghívni.

Megcáfolt belépés.

A vasárnapi munkaszünet melázó esendjéből egyetlen nevezetes hír emelkedett ki. A

Pesti Napló híre, amely szölt arról, hogy *Khuen-Héderváry* Károly gróf miniszterelnök meglátogatta *Széll* Kálmánt, a volt alkotmánypart elnökét, s vele két órán át tanácskozott. A tanácskozás eredménye az, hogy *Széll* Kálmán legközelebb belép a munkapártba s vele együtt vagy utána belépnek a volt alkotmánypart többi tagjai is. *Andrássy* Gyula gróf és a testőrsége kivételével.

A *Politikai Értésítő* szerkesztősége telefonon kérdést intézett a Rátótón tartózkodó *Széll* Kálmánhoz a belépést illetően. *Széll* Kálmán azt válaszolta, hogy a munkapártba való belépésére vonatkozó hír minden alapot nélkülöz.

Apponyi itthon.

Budapestről jelentik: Tegnap, vasárnap este 11 óra 5 perckor a Keleti Express-vonattal megérkezett a nyugoti pályaudvaron *Apponyi* Albert gróf. Az ország határán meglepetés érte, amennyiben Marcheggban a Budapesti Egyetemi Énekkara, amelynek a gróf védnöke, 70 főnyi csapata az Amerikai szabadságdallal fogadta a hosszas fárasztó utjáról hazatért államférfiut.

A vonat Budapesten pontosan 11 óra 5 perckor robogott be, ahol a pályaudvaron *Tóth* János vezetése alatt számos képviselő fogadta. A rendőrség az utolsó pillanatban fontos előkészületeket tett, nehogy esetleg a szociálisták megzavarják *Apponyi* érkezését, akit a kijáratnál még *Ember* Sándor rögtönzött beszéddel üdvözölt, majd újból felhangzott a Szent Imre-kollégium énekkarának ajakán a Hymnusz *Haekl* N. Lajos vezetésével.

Ezután a gróf nejével kocsiba ült minden zavaró incidens nélkül hazahajtatott.

Budapestről jelentik: A Kossuth-párt ma értekezletet tartott *Tóth* János elnöklete alatt. Az ülésen *Tóth* János üdvözölte a párt nevében a Amerikából hazatért *Apponyi* Albert grófot. *Apponyi* válaszában kijelentette, hogy utazásának kettős célja volt: általános emberi és nemzeti. Hálát ad az Istennek, hogy nemcsak megvédte az ut vizontagságai közepette, hanem bizonyos sikert is adott neki, amely túlhaladja azt amit remélni mert. Bucszásakor azt a szeretetet s rokonszenvet, amelyet amerikai barátai vele szemben tanúsítottak, mint valami kincset nem hozta magával, hanem arra kérte barátait, hogy azt ruházzák át azokra a véreinkre akik közöttük maradtak.

Békésmegye főispánja.

Békésvármegye főispáni széke rövid idő alatt be fog tölteni és pedig *Kaizler* György személyével. *Kaizler* György dr.-ról ezuttal csak annyit, hogy több esztendőn át Szilágyvármegye főispánja volt, a régi szabadelvűparti kormányok idején. Főispán maradt a Fejérváry és a koalíciós kormányok alatt is, csupán a nemzeti munkapárt keletkezésekor mentetett fel állásától, de azzal a feltétellel, hogy jövőben is fentartott részére a közügyekben való részvétel és alkalmaztatás, annyival inkább, mert *Kaizler* György dr.-t, politikai pártállásra való tekintet nélkül, kiváló közigazgatási szakembernek értékelik.

Rendelet a honvédyugdíjról.

Hazai Samu honvédelmi miniszter igazi munkapárti. Nagy dolgai közben is mindig ráér, hogy törődjék miniszteriuma apróbb dolgaival is. Ráért például arra, ami miatt sok volt a panasz, hogy mentesítse a nyugdíjasokat és a kegydíjasokat a temételen zaklatástól. A honvédelmi miniszter ez évben 462. elnöki szám alatt hozott rendeletével intézkedett, hogy a honvédyugdíjasokat nyugdíja, rokkantsági nyugdíja, kegydíja, lakbérsegélye, pótdíjai

ajkaim forróságának emlékét? Vagy elfeledett, mint Te elfeledtél és nem volna már számomra csak hűvös, fagyos érintése annak, amit oly jól ismerek, amire annyi fagyos könnyet sirtam rajogó imádat, áhitatos elmerüléssel, hosszú esóktalan éjszakákon kintől vergődve, szerelmet bizonyítva, reszketve rejtett félelemtől.

Kék hegyek kopár halványbarna oldalán járva hajlékony fehér nyírfák közé értünk... Haragos zöld levelek között, a letűnő napfény aranyos sugarainál adtam az utolsó, szüziessen tartózkodó, asszonyosan odaadó ölelést. Hozzá simulva, testben lélekben egyen, míg lelkemben tompa bánattal ismétlődött: „soha többé, soha többé...”

Bágyadtan mosolyogva intettem, hogy szeretlek s fátyolos szemekkel beszéltem örökös boldogságról, meséltem halálig tartó szerelemtől, pásztortüzek lobogása, kékes fényben ragyogó csillagok rezgése mellett.

És aztán elváltunk, édes. Hogy is volt csak?

Nyugodtan jöttél hozzám s unott ásitással mondtad, hogy már nem szeretsz, nem tudod miért, nem is kutatod.

És beszéltél sokáig és nem reszketett a hangod, nem vesztetted el acélkék szemed derűjét, a multról beszélve, nem sirtattad meg egy

gyöngéd szóval se, a gyönyörök és meleg boldogság letűntét.

És én néztelek. Néztem a mozgó szenvedélyes puha szád, a homlokodat, selymes hullámos hajadat, a kis fekete pontot halántékon mit gyermekes örömmel szerettem és úgy tűnt nekem, hogy nem Te vagy az, akit régen öleltem, becéztem gyűgőgő suttagással, — hogy idegen vagy, más az, akit esóktaltam, féltettem, tekintetét szempilla-rebbenéssel követtem.

Elmentél, — bucsú nélkül, azzal a kedves könnyedséggel, ami csak Neked tulajdonod, amit csak Rajtad láttam én...

Hosszu fekete ruhám uszályát fogva esendesen jártam meghitt fák alatt... Halkan susogva, szánó bólogatással illatos esőt küldtek fájón zugó fejemre. Mintha csak a Te kezéd simogatott volna még egyszer utoljára...

Hársfavirágok esője hullt, hullt rám... Kinyitom szemeimet. Mindenütt nagy esőnd, homályos üresség, — az álmod már elrepültek s csak egy elkésett könyvespereg lassan, forró arcomon végig...

Künn eső veri az ablakomat, és mintha csak láthatatlan csontkezek kopogása volna, rémes egyformasággal dobolják mindig azt a dalt, halálos melankolikusat, rég eltemetett álmok bus ébresztőjét.

ezután a magyar szent korona országainak területén posta útján kézbesitessenek. A nyugdíjüdvény „kizárólag saját kezéhez, meghatalmazott kizárásával” kézbesíthető s átvételére más személyeket fel nem hatalmaz. A nyugták számfeljuttatás végett többé nem lesznek előterjesztendőek. Hasonlóképen az életbenlét és a tartózkodás sem lesz többé igazolandó. A nyugtábelvétel minden esetben levonás útján szedetik be. A nyugdíj külön e célra készült utalványon utalványoztatik, az utalvány hátlapján levő vétbizonyítványt csak az illető nyugdíjas írhatja alá.

Országos Justh-párti értekezés.

Budapestről jelentik: A Justh-párt ma országos pártértekezletet tartott, amelyen a vidéki párttagok közül vagy negyvenen jelentek meg. A megjelenteket *Batthyány* Tivadar gróf üdvözölte, majd a politikai helyzettel foglalkozott. *Holló Lajos* a választójoggal foglalkozott. Kijelentette, hogy az utolsó választáson mindenki meggyőződhetett a tükör-ság szükségességéről. Többen felszóltak a vidékiek közül is, majd indítványt fogadtak el, amely szerint a vidéki agitációt a legnagyobb erővel fogják folytatni.

A miniszterelnök a sajtóról.

(A *Hirlapirók Nyugdíjintézetének jubileuma. — Miniszterek a zsurnalisztikáról.*)

Távirati tudósítás

Budapest, március 20.

A Magyarországi *Hirlapirók Nyugdíjintézet*e vasárnap tartotta meg Budapesten harmincadik közgyűlését, amelylyel egyúttal fennállásának harmincadik évfordulóját is megünnepelte. A közgyűlés a jubiláló intézményhez méltó fényvel folyt le s részt vett rajta *Khuen-Hédervary Károly* gróf miniszterelnök is, az utána következő lakomán pedig a kormánynak csaknem minden tagja. Ott volt *Berzeviczy Albert*, a képviselőház elnöke és *Kabos Ferenc* alelnök is, valamint a főváros, a tudományos, írói, művészeti testületek képviselői.

A közgyűlést az Akadémia szorongásig megtelt üléstermében tizenegy órakor nyitotta meg *Heltai Ferenc* elnök. Beszédében hálát adott a gondviselésnek, mely megengedte érnie a mai napot, egy nagy és nemes intézmény fennállásának harmincadik évfordulóját. Harminc esztendővel ezelőtt hetvennégyen álltak össze, hogy megalapítsák ezt az intézetet. Az alapítók közül ma már negyvennégyen tértek meg az örök nyugdíjba, az intézmény azonban felvirágzott. Ezután felköszöntötte a közgyűlés vendégeit, elsősorban a miniszterelnököt, majd *Steinbach Gusztáv* dr.-t, a bécsi testvéregyesület jelenlevő elnökét. Beszédét percekig tapsolta a hallgatóság.

(A miniszterelnök a sajtóról.)

A lelkes tapsok elhangzása után szólásra emelkedett a miniszterelnök, akinek hosszú politikai pályafutásán volt elegendő része a sajtó támadásaiban, a következő, magas gondolkodásra valló beszédet tartotta a sajtóról:

Az elnökség szíves meghívására jöttem el — ugymond a miniszterelnök — az önök körébe. Engedjék meg, hogy a vendégjog alapján néhány szóval üdvözöljem önöket. Üdvözöljem és köszönetet mondjak először azért, hogy itt megjelenhettem és kifejezést adhattam egy érzelemnek, mely eltölti lelkemet. Egy emberbaráti intézmény ünnepi meg jubileumát. Jól tették azok, akik megalapították, hogy gondoskodni kívántak azokról, akik egy küzdelmes élet után nagyon is rászolgálnak, hogy gondoskodás történjék róluk. De ez már az önök intézményének létesítése előtt és azóta is számtalanszor megnyilvánult a magyar sajtóban.

Mikor nyomor vagy vész, vagy bármely katasztrófa sujt egyes vidékeket, mindig a magyar sajtó az, amely fölkel a szivekben a rokonszenv és áldozatkészség nemes érzéseit és így segítségére siet a sorsüldözötteknek. Hála és köszönet illeti ezért a magyar sajtót az állam és társadalom részéről.

A sajtó egyéb nemes hivatásáról nem akarom most elismételni azt, amit valamennyien érzünk. De annyit a magam részéről mégis konstatálni akarok, hogy a mi viszonyaink között a sajtónak nagyobb, jelentősebb szerep jut, mint egyéb országokban. A mi gyorsan fejlődő és a modern élethez simuló viszonyaink közepette rendkívüli szerepe a sajtónak, hogy a nemzeti érzést és a tudományos ismereteket ő közvetíti, ő terjeszti a magyar társadalomban. Nagy érzéseket és szellemi erőket nevelt a magyar sajtó nyers anyagból és azokat a nemzet, a haza gyarapítására fordította.

Az én hosszú közéletem sajtósági viszonyt teremtett köztem és a magyar sajtó között. Ebből tudom megítélni a sajtó hatását, hivatását. Sokszor volt panasz a magyar sajtónak ellenem, sok támadásban is volt részem, de nem tudtam haragudni a támadásokért és panaszt sem emeltem ellene. Ellenkezőleg, a legélesebb támadás közepette is tudtam kihámozni a támadásból egy termékenyítő magot kivenni belőle a saját magam felfogását korrigáló felfogást, amelyet aztán igyekeztem jóra fordítani és így sokat köszönhetek életemben a magyar sajtónak. Szíven sugalta, hogy ezt most kifejezésre juttassam, mert nincs szebb érzés, mint a hála azok iránt, akikkel szemben ritkán van alkalom a hála.

Szívből kívánom, hogy az az eredmény, mely igen kicsi kezdetből ilyen virágzáshoz vezetett, csak folytatódjék, hogy ez az intézmény gyarapodjék és erősödjék nemcsak azok számára, akiknek száma van, de jelzőjeül annak is, hogy a magyar társadalom tudja értékelni a sajtó hivatását, jelzőjeül annak, hogy benne látja a modern kultúra egyik fejlesztőjét. A sajtó dolgozó munkatársai iránt mindig őszinte hálával leszünk a nemzet nevében.

(A király adománya)

Heltai Ferenc elnök köszönetet mondott a miniszterelnök magas szárnyalású beszédeért, majd bejelentette, hogy a király a jubileum alkalmából tizezer koronát adott a nyugdíjintézetnek. Indítványozza, hogy a felségnek küldöttségileg mondjanak köszönetet, de addig is a kabinetiroda útján sürgőnyileg köszönjék meg a király atyai gondoskodását.

Lenkey Gusztáv titkár jelentette be ezután az újabb adományokat, amelyek között szerepelnek: *Szöll Kálmán* és *Jelzalog Hitelbank*, *Hieronimi* kereskedelmi miniszter, *Solyomossy Ödön* báró, *Solyomossy László*, a Városi villamos vasút igazgatósága, *Singer Zsigmond*, *Adria* biztosító társaság és végül, egy ismeretlen nemes adakozó, akinek névtelen, ezer koronás adományát *Kenedy Géza* juttatta a nyugdíjintézethez.

A közgyűlés az adakozóknak köszönetet szavazott, majd *Steinbach Gusztáv*, a bécsi *Concordia* elnöke tolmácsolta a bécsi testvérintézet üdvözlését. *Steinbachnak Heltai Ferenc* mondott köszönetet. Végül még *Herczog Ferenc* az *Ujságirók Egyesülete*, *Gelléri Mór*, az *Ott-hon*, *Sziklai János* dr. az *Országos Pázmány Egyesület* nevében köszöntötték a nyugdíjintézetet.

(A díszlakoma.)

Egy órakor a Hungária-szálló fehértermében gyűlt össze az ünnepi társaság, mely megnövekedett a kormány tagjaival, a képviselőház elnökségével, a főváros vezetésével.

Valami kedves és barátságos hangulat ömlött el az egész társaságon, olyan emberek kerültek össze a fehér asztalnál, akik hosszú esztendőket óta hol egymásért, hol egymás ellen, de mindig egymás mellett dolgoznak és beszélgetések, intim vallomások hangzottak el, a melyeket máskor talán a szigorú felhivatalos „légből kapott koholmány”-nak nevezne el és lecaffolná ugyanannak a kívánságára, aki e kijelentéseket tette.

Felköszöntő persze nem hiányzott, majd nem minden jelenvolt kiválóság beszélt, a miniszterek oly sűrűn szólaltak fel, hogy elhangzott a következő pajkos közbeszólás is:

— Egyszerre csak egy miniszter beszéljen. De konstatálnunk kell, hogy e beszédek miatt előkelő, magas szellemi nivón mozgók voltak, méltóak egy ország kormányához.

Az első felköszöntőt *Heltai Ferenc* mondotta a királyra, a cigány erre rázendített a Himnuszra, melyet az ünnepi társaság állva hallgatott végig.

A kormány megbízásából *Zichy János* gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter szólott. Okos és szellemes beszédben emlékezett meg a sajtó fontosságáról és a *Hirlapirók Nyugdíjgyesülete* nemes szükségéről.

Ezután a képviselőház elnöksége képviselőjében *Berzeviczy Albert* beszélt. Szatirikus, ötletes volt, de egyúttal komoly és tartalmas is volt.

Fülepp Kálmán főpolgármester, *Márkus Miksa* beszéde után *Rákosi Jenő* mondott ragyogóan szellemes, tartalmas beszédet.

Beszélnek a miniszterek.

Ezután egymásután állottak fel a miniszterek és a legszeretetteljesebb módon beszéltek a sajtóról.

Hieronimi Károly kereskedelmi miniszter elmondja, hogy ő kétféle sajtót különböztet meg. Azt, amely vele együtt van, ezt tiszteli, becsüli és szereti; és azt, amely ellene van. Ez birja teljes plátói szerelmét. Elismeri, hogy teljesen jó osult az ellenzéki sajtó álláspontja, csak azt sajnálja, hogy nem az övé.

(Nem kell sajtóreform.)

Szekely Ferenc igazságügyminiszter szenzációs beszédéből közöljük a következő, különösen érdekes részleteket:

— Szilágyival beszéltem egyszer a sajtóreformjáról s akkor annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy valamit tenni kell. Én akkor azt mondtam, hogy tenni pedig nem lehet. *Szilágyi Dezso* az ő impetuózus természetével azt kérdezte: Miért nem? Azért nem, feleltem, mert mikor a kormány új, többé-kevésbé a sajtónak köszönheti azt, hogy arra a helyre jutott, ahol van, s akkor a sajtónak azzal a részével van dolga, amely őt támogatja s ilyenkor a kormány azt mondja: Hiszen nem is olyan feketék ezek a fiúk! Milyen szépen segítettek bennünket s megcsinálták a közvéleményt mellettünk! Ilyenkor a kormány nem akarja reformálni a sajtót. Amikor pedig már támadni kezd a sajtó, kezd kellemetlen lenni, csipdesi, sőt rugja is a kormányt, akkor meg már nem lehet. (Élénk tetszés és derűtség.)

— *Szilágyi Dezso* nem is próbálta meg a sajtóreformot megcsinálni, nem is fogott hozzá. Valami rendkívüli okának kell lenni, hogy valaki egyáltalán gondoljon a sajtó reformálására. Magyarországon pedig kétszeres okunk van óvakodni a reformtól, főleg a gyökeres reformtól. Tudták a mi eleink, hogy mit csinálnak. Egyik-másik jogászember azt mondja, hogy a 48-as törvény alkotói nem értették meg a sajtótörvényt s azért csinálták meg így. De hogy nem értették meg! Szemere nagyon jól tudta, hogy mit csinál, amikor a belga törvényt vette a kezébe, azt is tudta, hogy mit csinál, amikor — ehibázta a fordítását. Mi volt az eszméje, mi volt a gondolata? Ő tudta, hogy *Kemény Zsigát*, *Csengeryt*, *Eötvöst* nem kell védeni, azok olyan tudós, tanult, higgadt emberek, akik esetleg majd a sorok közt is ki tudják fejezni azt, amit akarnak. De már *Kossuthot* féltették. Mert az elragadtatta magát s cikkeiből nagyon világosan kitűnt, hogy izgatni akar.ppen azért volt a fokozatos felelősség átvéve, hogy ilyenkor *Kossuth* kisikolhassék.

— Méltóztassanak meggyőződve lenni, hogy ahhoz, hogy valamilyen sajtóreformot csináljanak, jóakarát és a szabadság tisztelése kell. Megnyugtathatja önöket annak bejelentése, hogy az egész kormánygyal egyetértőleg másfél esztendő alatt nem indítottam annyi pert, mint amennyit egy kezemen leszámlálhatok. (Élénk éljenzés.) Amikor a bíró kezébe volt letéve minden hatalom, mikor ő volt a védő, a védő és az ítélkező bíró, akkor volt az inkvizíció és a legszomorubb napok. Szükséges a hatalmak megosztása, szükséges a közbíró, szükséges a védő, szükséges az ítélőbíró s ez lehetőleg esküdőbíró legyen és szükséges egy miniszter, aki nem hóhérral hasonlatos. A legjobb sajtóreformot nem az igazságügyi-

niszter csinálja meg, hanem a kultuszminiszter és önk, a sajtó. (Hosszas tetszés, éljenzés és taps.) Mihelyt a műveltség annyira emelkedik, hogy nem kívánja meg a skandalumot, de meg sem cselekszi, akkor elérjük azt a célt, amelyre mindnyájan törekünk: a sajtó szabadságát!

Szinte percekig ünnepelték az igazságügy-minisztert. Utána Herczeg Ferenc, Fekete Ignác, a nyugdíjint. alelnöke, Szatmári Mór, a bécsi Concordia nevében annak elnöke, majd Solymossy Ödön báró, továbbá Hazai Samu honvédelmi miniszter szólalt fel. Lelkesültségében, temperamentumos és snájdig beszédében egészen addig a konzekvenciáig jutott el, hogy az újságírók voltaképen a miniszterek kollégái és ezért illendő volna, hogy az újságírók is miniszteri nyugdíjat kapjanak.

Serényi Béla földmívelésügyi miniszter és Bárczy István polgármester beszéde után Náway Lajos, a képviselőház alelnöke emelkedett szólásra. Méltó és gyönyörű befejezése volt a beszéd az egész ünnepségnek. Okos, bátor, sok studium és tapasztalat leszürodése, demokratikus és erősen haladó gondolkodása. Riadó tapsvihár és éljenzés ünnepelte hosszasan Náwayt.

(Társadalom és sajtó.)

— A midőn — egymond — mindnyájunknak kötelessége a szabadelvű haladást, minden osztályérdektől menten előmozdítani, első sorban kötelességünk azok után az eszközök után nézni, a melyek hivatvák a társadalmi erőforrásokat életre kelteni. Ezeket az eszközöket és ügyveket én a sajtó szabadságában látom és ezért, mint a demokratikus haladásnak meggyőződött híve, a sajtószabadság előtt hajtom meg zászlómat. (Hosszantartó, lelkes éljenzés és taps.) Én a szabadsajtónak vagyok híve, én arra az álláspontra helyezkedem, hogy talán azért oly lassu a haladás társadalmunkban, mert a legtöbb emberből hiányzik a kellő önbírálat. Mi a hibákat felismerve, akképp akarunk magunkon könnyíteni, hogy bűnbakokat keressünk. (Ugy van! Ugy van!) Keressük a sajtóban a hibát, amely éppen retrospektíve visszatükrözteti magát a társadalmat, mely tulajdonképpen a hibában leledzik. Eopen a társadalom a maga széttagoitóságával, a maga irigységével, a maga szenzációhajhászásával képzelheti a forrását annak a visszahatásnak, a melyet a sajtó egyes térenumain tapasztalhatunk. (Ugy van! Ugy van!) Alkossunk meg egységes társadalmat, ahol az embert mint embert becsülni tanuljuk, hogy ellenfeleinkben sohasem lássunk ellenségeket, de más irányban, közös célért küzdő munkatársakat; tiszteljük az ellentétes eszméket, mert csak az elleneszmék összeütkezéséből származhatnak a tiszta eszmék, melyek nemzetet és népet nagygyá tesznek. (Tetszés és éljenzés.)

A lelkiismeret és a vallás szabadsága, párosulva a komoly kötelességtudással és nem a hivatalkodással: ez legfőbb biztosítéka nemzetünknek. (Ugy van! Ugy van!) Felvilágosítani a népet és a nép legszeleesebb rétegeibe belevinni a kultúra iránt a tiszteletet: egyik legnagyobb feladatunk. Oda kell törekednünk, hogy a felsőbb osztályokban ne mindig azt keressük, hogy milyen skandalumok vannak, de azt, hogy milyen erényei vannak és mennyire vannak jogosítva vezető szerepre. Minden felelősség nem velünk született előjog, hanem legfőképpen élő kötelesség. (Hosszantartó éljenzés és taps.) Mennél több szorgalommal és mennél több tekintéllyel és igyekezettel kell törekednünk megfelelni annak az állásnak, a melyet betöltünk és akkor a társadalom meg fogja találni a maga sajtóját.

Végül Gelléri Mór Lenkey Gusztávot, a nyugdíjintézet titkárát éltette, kiemelve buzgó tevékenységét az intézet ügyvezetése körül.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— — — 367
Szerkesztőség (csak éjjel használható mel- lőállomás)	— — — — 161
Kiadóhivatal és hirdetői osztály	— — 161
Nyomda	— — — — 161

SPORT.

A tornaegylet tisztújító közgyűlése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 20.

Már hetek óta híre járt annak, hogy a Tornaegylet tagjainak nagyrésze a tisztikar egynemű tagjával nincs megelégedve s ezért a közgyűlésen erős akcióra készül. A tegnapi közgyűlés ennek ellenére esőndesen folyt le, csupán a választás eredménye mutatta meg az ellenzék elégedetlenségét.

Sármezey Endre elnök nyitotta meg a közgyűlést; a jegyzőkönyv vezetésére Vass István dr.-t, hitelesítésére Szél Ernőt és Sugár Jenő dr.-t kérte fel.

Vass István dr. olvasta fel a választmány jelentését, amely szerint a testedzést intenzíven kultiválták a tagok. A tagok száma: 74 rendes, 82 pártoló, 5 alapító, 23 nő-tag.

Kőmives József a pénztári jelentést terjesztette elő, amely szerint: álladék az év elején 12,939.64 kor., bevétel 4119.76 kor., összesen 17,059.40 kor.; ebből kiadás 5263.54 kor., maradvány 11795.86 korona. A vagyon a következőképp oszlik meg: tornacsarnok-alap 8477.31 kor., utazási alap 41.71 kor., alapítók tőkéje 850 kor., takaréketét 2275.30 kor., készpénzben 151.51 kor.

A jövő évi költségvetés a következő: bevétel 2850 kor., kiadás 2800 kor. Brasch dr. kifogásolja az adminisztrációs költségek nagyságát s azok leszállítását indítványozza. Sármezey Endre, Szathmáry János, Kőmives József, Kovács Vince felszólalása után Brasch inuitványától eláll s a közgyűlés az előirányzatot elfogadta s a felmentvényt megadta.

Kovács Vince indítványára a tisztikarnak, a választmánynak a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Sármezey Endre a maga és a választmány nevében lemond, s korelnökül Szathmáry Jánost ajánlja.

Szathmáry János indítványára a közgyűlés Sármezey Endrét elnökké, Jancovics Ferencet alelnökké egyhangulag újra választja.

Sármezey Endre megköszönte a megnyilvánult bizalmat: szervezetszedőkül Hollender Emilt és Szabó Ernő dr.-t kérte fel s elrendelte a szavazást.

A közgyűlés a következőket választotta meg: Tisztviselők: Titkár: Váralljai János dr. (23). Művezető: Balázs Géza (26). Pénztárnok: Weisz Hugó (24). Ellenőr: Szilárd Győző (41). Ügyész: Groszmann Alfréd dr. (41). Orvos: Schusztér Henrik dr. (41). Szerző: Nádray Aurél (40). Választmány: Angel István dr. (39). Auszterweil László dr. (40), Balázs Kálmán (24), Bauer Gyula (40). Brasch Aladár dr. (21), Czédly Károly dr. (41), Dálnoky Nagy Lajos dr. (40), Darányi János (40), Erdélyi Zoltán (21), Földes Soma (41), Groszmann Emil dr. (24), Hehs Vilmos (40), Hollender Emil (41), Jánossy Károly (21), Kapirány Béla (40), Koródy Antal (41), Kopriva Vince (41), Laczay István (40), Mannheim Aladár dr. (24), Molitorisz József (41), Nachtnébet Ödön (40), ifj. Neuman Adolf (41), Neuman Alfréd (41), Neuman Samu (41), Neulunger Béla (41), Rödiger Károly (41), Riedl Zoltán dr. (24), Steiner Ferenc (41), Sugár Jenő dr. (41), Szabó Ernő dr. (41), Szántay Béla (40), Szántay Lajos (40), Szél Ernő (40), Schusztér Ödön dr. (21), Tüdős Béla (41), Urbán Iván (41), Varjassy Lajos (40), Walter József (41), Weimann József (41), Varga Róbert (24). Pótválasztmány: Tallós Zoltán (21), Buzás Vilmos (21), God Kálmán dr. (21), Farkas Zoltán dr. (24), Számvizsgáló-bizottság: Gerő Gyula (40), Moravék István (38), Pichler Pülöp (24).

Szavazatot kapott még a titkári állásra Vass István dr. (18), művezető: Gaál Zoltán (15), pénztáros: Kőmives József (17); választmányi tagok: Bod Kálmán (16), Neidenbach Emil (16), Neidenbach Ödön (16).

A választás eredményének kihirdetése után a közgyűlés véget ért.

+ Bajnoki futóverseny Aradon. Tegnapi délután rendezte az Aradi Testgyakorlók köre a M. A. Sz. megbízásából délmagyarország mezei futóversenyét 11 km. 40 m. távon. A verseny a legalkalmasabb terepen, a lóversenytéren nagy érdeklődés mellett folyt le az A. A. C. és az A. T. K. 19 futója részvételével. A start után Nagy Sándor (A. A. C.) kerül az élre és 8 kilo-

meteren vezeti a mezőnyt, mikor is kifutadt és az A. T. K. két futójának adta át helyét. Bajnokcsapat lett az ATK. csapata 18 ponttal az AAC. 44. pontja ellenében. A beérkezés sorrendje a következő: 1. Kiss Gyula 35 p., 26 mp., ATK. 2. Bukovinszky János ATK. 3. Nagy Sándor AAC. 4. Knizse Imre ATK. 5. Horváth Gyula ATK. 6. Löbl József ATK. Kiss Gyula mellészélességgel verte meg Bukovinszky Jánost. Szövetségi képviselő Alt János volt.

Miért vonják vissza a petíciókat?

— Titkos üzemek a megtámadott mandátumok körül. —

Távirati tudósítás.

Arad, március 20.

Politikai körökben, különösen a függetlenségi pártban egyre hangosabban beszélnek egy botrányról, mely a képviselőválasztások megtámadása folytán beadott petíciók körül, illetőleg a petíciók visszavonása körül támadt. Feltűnő jelenség ugyanis, hogy az utóbbi időben rendkívül sok petíciót vonnak vissza, köztük olyanokat is, amelyek pedig nem kilátástalanok.

A Kuria bírái egy idő óta a legnagyobb bizalmatlansággal kezelik a választások ellen beadott panaszokat s a múlt hetekben megtörtént, hogy egy petíció tárgyalása közben a tanács elnöke ezt a kijelentést tette:

— Nem olyan sürgős ez a dolog, mert mikorra kiderülne, hogy a petíció megokolt, ugyis visszavonják.

Ennél a célzásnál azonban világosabban is beszélnek a legfőbb magyar bíróság tagjai. Felháborodással szólnak a visszavonás körül történt üzemekről és üzletekről. Különösen három mandátum ellen beadott kérvény visszavonása okoz nagy megütközést. Ezek a mezőkövesdi, a tiszaháti és kassai mandátum ellen benyújtott petíciók.

A mezőkövesdi petíció tárgyalása során a választási elnök maga beismerte, hogy nem tűzött ki záróhatárt. Ez maga abszolút érvénytelenségi ok, s teljesen elegendő a választás érvénytelenítésére. És mégis a Justh-párti ellenjelölt, Fekete László választói hirtelen visszavonták a kérvényt, mielőtt a döntő szó elhangzott volna és Zichy István gróf mandátuma megmenekült a megsemmisítés veszélyétől. A mezőkövesdi függetlenségi párt egyik vezetőembere így nyilatkozott a dologról:

— Minden kapacitálás hiábavaló volt. A petíció aláíróit felkeresték és levették őket a lábukról. Részben elhitették velük, hogy horribilis vizsgálati költséget harminc negyvenezer koronát kell fizetniük, részben pedig más eszközzel is dolgoztak. Elvégre tíz emberrel könnyű elbánni.

Érdekes, hogy mind a három esetben ugyanazon férfiakat emlegetik, akik a petíciók visszavonása körül közbenjártak. Ezek Fried Lajos dr. volt képviselő és Fekete Károly dr. ügyvéd.

Meg kell említeni azt is, amit Fráter Loránd székelyhídi képviselő mesélt el:

Őt a napokban felkereste volna Lengyel Zoltán és arra kérte, eszközöljön ki a számára találkozást apósával, Plósz Sándor volt igazságügyminiszterrel, akinek azt az ajándékot tette Lengyel, hogy szerezzenek Fekete Károly dr.-nak egy kodifikátori állást az igazságügyminisztériumban, ennek fejében Fekete hajlandónak mutatkozott a székelyhídi mandátum ellen benyújtott petíció visszavonásának kiszélesítésére. Plósz azonban visszautasította Lengyel Zoltán kérését, aki ebben az ügyben Perczel Dezsővel is tárgyalt, de eredmény nélkül.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A csipkeverő tanfolyam. Az országos iskola-egyesület aradi fiókjának elnöksége felkéri azon tisztelt hölgyeket, kik a Weitzer-utcai leányiskolában tartandó második csipkeverő tanfolyamon résztvenni óhajtanak, hogy a tanfolyam részleteinek megbeszélése végett f. hó 21-én, kedden déli 12 órakor a Weitzer-utcai iskola I. em. tantermében megjelenni sziveskedjenek. A 6 hétre tervezett tanfolyam e hó 23-án d. u. 3 órakor veszi kezdetét.

Csernoch János érsek bucsuja.

Glattfelder Gyula püspök főpásztori programja.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 20.

Csernoch János az ujonnan kinevezett kalocsai érsek egyházi fejedelemehez méltó, kétszáz ezer koronás alapítványával bucsuzott el egyházmegyéjétől. Száz ezer koronát ebből a temesvári papnevelőintézetet, ötven-ötvenezer koronát pedig a katolikus nőnevelő intézetnek és a székesegyház céljaira hagyományozott.

Csernoch Jánost kalocsai érsekké történt kinevezése alkalmából rendkívül sokan üdvözölték táviratilag és személyesen. A csanádi káptalan és a központi papság nevében Németh József felszentelt püspök, Temesvár polgársága nevében pedig *Telbisz* Károly polgármester üdvözölte az új érseket.

(Az új püspök Temesvár városához.)

Telbisz Károly temesvári polgármester üdvözölő sürgönyére Glattfelder püspök a következőképp felelt:

Méltóságos *Telbisz* Károly polgármester urnak, Temesvár. Méltóságod kedves üdvözlését meghatott lélekkel köszönöm és kijelentem, hogy Temesvár szabad királyi város hű munkás polgára kívánok lenni s abbóla tiszteletreméltó tevékenységből, melyet a város nemes közösége a magyar kultúra föllendítése érdekében kifejt, részemet ki akarom venni. Egész lélekkel azon leszek, hogy székvárosom érdekeit és óhajait magam részéről is a legnagyobb mértékben előmozdítsam s püspöki működésem egyik főcélja az lesz, hogy a magyar Délvidék fővárosa minél jobban fellendüljön s benne a Hunyadiak dicső kora újra éljen. Isten áldását kérem szeretett székvárosom minden egyes polgárára s boldogságukért nem fogok megszűnni imádkozni. Kérem Méltóságodat, tekintsen engem nagy tervei megvalósításában első munkatársának, amint meg vagyok győződve, hogy Méltóságodban a lelkek üdvét és nemesedését célzó törekvéseim legfőbb támogatóját fogom tisztelhetni. Glattfelder Gyula.

Glattfelder Gyulát, az új csanádi püspököt *Joanovich* Sándor Temesvár és Temes megye főispánja is táviratilag üdvözölte kinevezése alkalmából. Az új püspök válasza így szól:

Méltóságos *Joanovich* Sándor főispán urnak, Temesvár. Kegyes üdvözlését hálás szível köszönöm és kérem Méltóságod szíves jóindulatát és támogatását főpásztori működésemhez. Glattfelder Gyula.

Glattfelder püspök nyilatkozatai.

A Temesvári Hirlap felelős szerkesztője előtt a következő nyilatkozatokat tette az új püspök.

(A sajtóról.)

— Nagy súlyt helyezek a sajtó munkásságára. A lelki pásztorkodást a sajtóval lehet legjobban kiegészíteni és ezért szükséges és ezért kérem a sajtó támogatását az én munkámhoz. A sajtónak hasábjain főleg riport és kritika foglal helyet. Igen kérem, hogy az olvasók hű tájékoztatása mellett kegyeskedjenek munkásságomat szeretettel, jóindulattal, barátságosan és igazságosan elbírálni, mert akkor fognak engemet az urak legnagyobb mértékben támogatni. A riport és kritika mellett a sajtó az olvasók véleményének kialakulására is befolyással van, mert irányítja közönségének gondolkodását és épen ezért lehet a sajtó munkában segítségemre. Fogadjanak engemet jóindulattal, mert szeretettel jövök Temesvárra, jövő működésem színhelyére.

(Az installáció.)

— Mikor megy le Méltóságod Temesvárra? — kérdezte tudósítók.

— *Husvét* után megyek le székvárosomba, hogy mely napon, azt természetesen így előre pontosan meg nem mondhatom, mert be kell várnom a római brevet.

— Mikor lesz Méltóságod installációja?

— Az installáció körülbelül két-három nappal megérkezésem után fog megtörténni.

(A szegedi püspökség)

— Mi a véleménye Méltóságodnak ama Szegeden megnyilvánult óhajról, hogy ott püspökség állítsassék fel?

— Érthető Szegednek, az Alföld szívének ilyen aspirációi. Ha Szegeden azok az anteakták megvalósulnának, melyek egy új püspökség kreálásához szükségesek, így például a fogadalmi templom felépülne, azután lépéseket tennének a káptalan felállítása iránt, akkor megvolna a természetes útja annak, hogy Szeged illetén óhaj teljesülhessen. Egyelőre természetesen csak előmunkálatokról lehet szó. A terv ideális és a hitélet mélyítésének is az volna az érdeke.

(A temesvári műegyetem.)

— Mi Méltóságod véleménye Temesvár és Szeged versengéséről?

— Az a véleményem, hogy nem kell versenyezni, mert lehet eredményeket produkálni versengés nélkül is. Itt van például Szeged és Temesvár közös óhaja: főiskola felállítása. Gyönyörű, szép gondolat Temesvárnak technikát adni; magam is szeretném, ha Temesvár ezen óhaja megvalósulna és mindent elfogok követni, hogy székvárosom megkaphassa a főiskolát. Azt hiszem, hogy eddigi működésem egyenes folyománya volna, hogy Temesvárott szintén létesítsék ez esetben Szent Imre-kollegiumot, amely az ifjúság tanulmányait előmozdítaná, intenzív tanulásra és szolid diákéletre szoktatná. Hogyha Szegednek sikerülne e téren eredményeket elérni, természetesen, hogy jóindulattal és szeretettel fogom törekvéseit felkarolni. *Igyekezni fogok egyházmegyém nagyobb városiban minél gyakrabban megfordulni*, mert úgy vélem, hogy helyes, ha a püspök a társadalmi mozgalmak középpontjában áll. Szívesen fogok székvárosom érdekében interveniálni. Hiszen ősmérem Temesvár város érdekeit és tudom, milyen kívánságok vannak felszínre a város fejlesztését illetőleg.

(A nemzetiségi kérdés.)

— Milyen állást foglal el Méltóságod a Délvidéken is jelentkező nemzetiségi kérdésben?

A főpásztor mosolyogva válaszolt:

— Kérem, én is sváb vagyok, német származású. Budapesten születtem, de emlékszem, hogy gyermekkoromban Buda is, Pest is félig-meddig német volt, német környezetben nevelkedtem, de oly impressziókat szereztem, hogy azt állíthatom, hogy a legnemzetibb nevelésben volt részem. Főpásztori kötelességeimhez képest bármily anyanyelvű hűeimnek lelki igényeit minden tekintetben ki fogom elégíteni és a hívőkkel igyekezni fogok minnél többet érintkezni. Szeparasztikus törekvéseket, vagy izgatást semmi szín alatt sem fogok eltűrni. *Határozottan fogok föllépni az izgatókkal szemben*. Mert én ebben a kérdésben tréfát nem ismerek és azt akarom, hogy a magyar nemzeti állásmag mindent vonalon épségben maradjon és érvényesüljön.

(Egyházi kérdések.)

— Mi Méltóságod legközelebbi programja a lelkiek terén?

— Mindenekelőtt keresni fogom az alkalmat, hogy a klérussal megismerkedjem. Igyekezni fogok személyesen is résztvenni a papi értekezleteken és coronákon.

— Mik Méltóságod legközelebbi tervei az egyházmegyei kormányzását illetőleg?

— Mint az egyházmegye főpásztora, mindenekelőtt a lelki szükségletek kielégítésére kívánok súlyt fektetni. Fontosnak tartom, hogy az egyesületi élet továbbfejlesztessék, különösen az oltáregyesületek szaporítását óhajtom, azután nagy fontosságot tulajdonítok a Szent Vince konferenciáknak és Szent Erzsébet egyleteknek, mert a jótékonyági mozgalmakat minden tekintetben fel kell lendíteni. — Általában arra fogok törekedni, hogy a modern lekipasztorkodás elveit minden téren keresztülvigyem. Sem időt, sem utat nem fogok kimélni, hogy mindenütt személyesen lehessen jelen és magam működhessek közre. Elődöm, *Csernoch* János érsek ur működése nekem jó támpontokat nyújt, úgy, hogy e téren nincs mit módosítanom és mindenben az ő nyomdokain haladhatok tovább.

A beszélgetés további folyamán a püspök többek között megjegyezte, hogy a Délvidékkel eddig is kontaktusban állott, mert a Szent Imre-kollegium budai intézetében állandóan közel negyven-ötven délvidéki ifju van. Azonkívül a pesti intézetnek is vannak délvidéki egyetemi hallgatói. A Szent Imre kollégiummal különben ezentúl is fenn fogja tartani a kapcsolatot és annak igazgatásába ezentúl is be fog folyni.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Ha a kereskedő nem vezet könyveket *Horovitz* Sámuel rőfőskereskedőt az ügyészség vétkes bukás vétségével és megvesztegetéssel vádolta azért, mert nem vezetett könyveket, nem készített mérleget, végrehajtásokat türt maga ellen, holott tudta, hogy fizetésképtelen, a nyomozással megbízott detektívet *Mike* Gábert pedig azért, hogy reá nézve kedvezőtlen adatokat elhallgasson, 60 koronával megvesztegette. Az utóbbi vád a mai főtárgyaláson nem bizonyult valóznak és a bíróság csupán csalárd bukás vétségében mondta ki bűnösnek *Horovitz*ot, akit 50 korona pénzbüntetésre ítelt.

§ Az aradi jogászegylet közgyűlése. Az aradi jogászegylet vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta évi rendes közgyűlését. A gyűlést *Fábián* Lajos elnök betegsége miatt *Parecz* Béla dr. nyitotta meg, üdvözölte a megjelent tagokat. Bevezető beszédében buzdította a megjelent tagokat, hogy ez egyesület életében buzgón vegyenek részt, lelkesedésre és ügybuzgalomra serkent a tagokat. Majd bejelentette az elnök azt, miről az egylet évi jelentése is megemlékezett, hogy az országos jogászegylet legközelebbi teljes ülését Aradon fogja tartani. A teljes ülés április 30-án lesz és erről az országos jogászegylet a minap értesítette az aradi jogászokat. Bejelentette az elnök, hogy az ülésen *Baumgarter* Izidor koronaügyész helyettes fog előadást tartani. A magyar jogászegylet választmányára előkészítő bizottságot küldött ki, amely kifogja magát egészíteni és mindent el fog követni, hogy az idegen jogászok fogadtatása és a teljes ülés méltó legyen a vendégekhez, az egyesülethez és Arad városához. Kérte az elnök a tagokat, hogy az előkészítő bizottságot támogassák és a teljes ülésen teljes számban jelenjenek meg. Ezután a rendes adminisztráció közgyűlési tárgyakra került a sor. Végül a közgyűlés megbizta a választmányt, hogy tárgyaljon az országos magyar jogászegylettel tárgyaljon aziránt, hogy az aradi jogászegylet tagsági díjai egy részének átengedése fejében tagjai lehessenek egyttal az országos szövetségnek is.

és annak kiadványait ingyen kapják meg. Miután az országos jogászegyesület és más vidéki városok jogászegyesületei között hasonló viszony van, valószínű, hogy az összeköttetés sikerülni fog. A fővárosi jogászok közül az Aradon április 30-án tartandó teljes ülésre Nagy Ferenc nyugalmazott államtitkár vezetésével harmincegyenvenen fognak Aradra lerálandulni.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Kedd: Csöppség, színmű. Dapsy Böske vendégfelléptével. A) bérlet.
Szerda: Erdészleány, operett. B) bérlet.
Csütörtök: Bábjáték, színmű. Először. C) bérlet.
Péntek: Bábjáték, színmű. A) bérlet.
Szombat: Délután: Cigányszerelem, operetta. Este: Bábjáték, színmű.
Vasárnap: Délután: nérsékel helyarákkal: Cigányszerelem, operett. Esti: rends helyarákkal: Hercegkisasszony, operett.

Swärdström Valborg és Szigríd hangversenye.

Swärdström Valborg asszony ismét eljött hozzánk, hogy elismert ének-művészetével újra elbájolja a zeneértő publikumot. Míg tavaly mint operaénekesnő brillirozott, addig ma este a Grieg- és Brahms-dalok hivatott interpretatorát élveztük. Swärdström Valborg asszony hanganyaga, maga a „material”, amint azt a művészet szakkifejezéseken mondani szokták, nem valami nagy terjedelmű és a színház nagy méreteinél talán még kisebbnek tűnik fel. Azonban ép e kis terjedelmű hanganyagánál szemlélhetjük művészetének nagyságát, technikai készségét és fölényes előadását.

Svärdström Valborg asszony saját népdal-pályázatának négy legsikerültebb dalát is előadta, magyar nyelven. Idegentől még ily tökéletesen nem hallottuk a magyar nyelvet. Bár itt-ott bájosan kinos volt a „gy” betű ropogtatása, de relative mégis a legkitünőbbben ejti ki a külföldiek közt a magyar szót. Szövegkijéte pedig mindig teljesen tiszta és tökéletes. sőt ugylátszik már a magyar nyelv prozódíája sem idegen a művésznő előtt.

Hogy mily nagy művésznő Swärdström Valborg, az főleg Brahms „Wie komm ich zur Thür herein” című dalának előadásánál tint ki; e bájos és nehéz dalt végig mezza-voce-val, végtelen szubtilitással, könnyedséggel és szinte francia charm-val adta elő óriási tapsvihart aratva. Az első szám gyanánt énekelt Strauss „Tavaszi keringő”-nél még nem melegedett föl egészen a közönség hangulata, de a Brahms dalok, valamint Grieg „Sololigs dalánál” már felzúgó tapsviharok kísérték a művésznő énekét. Ez utóbbi dalt svéd nyelven adta elő Valborg asszony de még ez az idegen nyelv is kifejezésteljes és zengzetessé vált az ő ajkán.

Ha tekintetbe vesszük, hogy a művésznő az előbb említett Strauss-dalt olasz nyelven énekelt, akkor csak elismeréssel hajolhatunk meg az aradi művelt zenepublikum előtt, hogy bármely nyelven előadott dalt egyaránt megértéssel és méltányló tetszéssel honorálta.

Swärdström Szigríd kisasszony egészen nővérenek iskolájában növekedett fel. Hangja üdőbb és tisztább csengő, mint kiváló nénjéé, de ének-művészeté még nem annyira kiforrott és technikája sem oly csiszolt, bár elég nagy nivón áll. Végtelenül bájosan adta elő dalait, melyek közt főleg a „Visszhang” című svéd népdal keltett nagy hatást. A visszhang természetesen Valborg asszony volt. A zongorán egy pohár viz állott, melyből olykor-olykor Valborg asszony felüldítette magát. Ugyanebből a pohárból ivott Szigríd kisasszony is, de ugy-

látszik, hogy az ének-művészet forrásánál is egyazon pohárból ittak, mert Szigríd nem sokára méltó utóda lesz Valborgnak minden tekintetben.

A végső szám gyanánt előadott duett a „Jancsi és Juliská”-ból frenetikus tetszést aratott. A grácia és báj ült diadalt e percekben a színpadon. Utolérhetetlen kedvességgel és poetikus felfogással adták elő Humperdinck művét.

A zongoránál Tarnay Alajos tanár ült. Mindvégig diszkrét és elegáns kíséretet nyújtott bár tulfinom játéka olykor nem érvényesült kellőleg. A színházteremben durvább esztendővel kell dolgozni, mint a koncertteremben. De azért őt is elhalmozta a közönség tetszésének jeleivel.

A közönség nagyszámú megjelenése elismerés volt Szendrey direktornak azért, hogy ily nagy zenei élvezetet szerzett nekünk a hangverseny szezon végén.

A hangverseny technikai rendezésében Kulcsár Lajos aratott keze működött és ezáltal a kellő gyorsaságot és pontosságot nyerhettünk.
Csányi Mátyás.

A hangverseny két részlete közt a „Két öreg” című vígjáték került előadásra, melyben Várnay, Benkőné, H. Harmath Józsa és Delli művésztit produkáltak. A közönség tapsaiból nekik is bőven kijutott.

* Unger tanár tanítványainak hangversenye. Vasárnap délután tanuskodtak Unger tanárnak tanítványai a közönség előtt arról, hogy tehetségük, szorgalmuk, tanárunk mesteri keze alatt mily művészi fokra fejlődött. Unger Mór mint zenepedagógus méltán vívott ki magának országos elismerést és tekintélyt a szakkörök előtt, mert tudásával, fegyelmező erejével, kitünő tanítási módszerével még a nem nagyon értékes anyaggal is művészi munkát és eredményt tud elérni. Ámde az ő tanítványai igen kevés kivétellel rendkívül értékes zenei anyagnak bizonyultak. Vonókezelésük, kéztartásuk, stílusbeli készségük mind kiváló professzoruk nagy szaktudásáról tett tanúságot. Nem szándékozom az egyes előadott piécekkel behatóan foglalkozni, azok egytől-egyig jól voltak megválasztva. Nagy előrehaladást tanúsítottak Lengyel László, Bienenstock Margit és Ring Béla. Külön kell Berger Károlylyal foglalkoznunk. Ez a fiatal ember máris kiforrott művésze a hegedűnek. Nagy tehetségét, kiváló technikáját, kellemes, széles tónusát őszinte élvezettel csodálta a közönség. Ha további akadémiai kiképzésben részesül, még hallani fogunk róla.
Corvinus.

* Neogrady Dóra fellépte Aradon. Érdekes vendégszereplés színhelye lesz e hó 27-én és 28-án az aradi színpad. Szendrey Mihály színgazgató meghívására e két napon fog fellépni a színházban Neogrady Dóra, Neogrady Antal festőművész leánya, Rákosi Szidi színésznő kolájának végzett növendéke. Első fellépte az „Elvált asszony”-ban lesz, amikor Gondát fogja játszani, második este Heléna hercegnőt játsza a „Varázs keringő”-ben. A bájos megjelenésű fiatal leány — mindössze tizenhétéves — művészfamiliából való. Dédunokája Egressy Gábornak a nagy tragikus színésznek, és unokája Telepy Károlynak, a híres festőművésznek. Azok, akik látták a fiatal leányt játszani, igen tehetségesnek mondják. Szendrey figyelmét egyenesen Rákosi Szidi hívta fel növendékére. Neogrady Dóra fellépte szerződési célból történik.

* A legújabb mozgófényképek előadására, mint már megemlítettük, az aradi Apolló-színház nagy anyagi áldozatok árán jogot szerzett. A kinematográfia legfrissebb eseményeinek első

sorozatát már bemutatta az Apolló-színház a közönség érdeklődése s elismerő méltánylása mellett s holnap, kedden a második sorozatot tűzte ki az igazgatóság műsorra. Az új műsor slágerei közül ki kell emelnünk azt a szenzációs képet, amely *Lefelé a lejtőn* címmel került forgalomba s valósággal lázba hozta a közönséget. Ez a nagykonceptiójú kép megrázó realizmussal festi meg a züllés útját s élénk világításban tárja a közönség elé az élet filozófiáját. A műsor többi képei is megérdemlik a legmesszebbmenő dicséretet, mert tényleg remekművei a kinematográfiának, de a helyszüke miatt csak általánosságban említhetjük meg. Ez az Apolló új műsorával felülmúlja a fővárosi mozi-színházak nivóját. A részletes programot az olvasó a lap más helyen találja meg.
177

* Bemutató az Urániában. Az Uránia-színház holnap, azaz kedden ismét szenzációsan érdekes új műsorral kedveskedik a közönségnek. Az új műsoron ismét szerepel a Pathé Zsurnál, a legfrissebb és legérdekesebb újság, amely képekben mutatja be a közelmúlt napok legérdekesebb eseményeit. Ezenkívül a humoros képek, drámák, látványosságok egész sora fogja gyönyörködtetni a közönséget. Legérdekesebb képe a műsornak a Bakfis című, amely rendkívül jókedvű. Könnyed szellemességgel vigjáték, az egész világ mozilátó közönségének legnagyobb tetszését megnyerte. Különös érdekeséget kölcsönöz ennek a vígjátéknak, hogy a címszerepet Páris legtemperamentumosabb szubrettje, a csodás szépségű Grisele Granie játsza. Nagyon mulatságos a Diákélet című kép is, míg a Töviskoszoru egyike a legmegrázóbb drámáknak.
175

Katonai kegyetlenkedések.

— Vérengző altisztek. —

Távirati tudósítás.

Budapest, március 20.

Borzalmas katonai botrányok hírének közli velünk fővárosi tudósítónk. Az egyik még tegnapelőtt történt, de csak ma került nyilvánosságra.

Az óbudai hajógyári-szigeten van a budapesti utász-zászlóalj gyakorló tere. A gyakorlótér mellett van a löporraktár, amelynél őrszem szokott állni. A felügyelet egy hadnagyra és őrmesterre van bízva.

Szombatról vasárnapra virradólag egy Lemenics nevű utászkatona volt az őrszem a löporraktárnál. Ejjél felé Rudolf őrmester felesége és leánya társaságában kissé ittasan tért haza. Az őrszem, mikor a közeledőket észrevette, szabály szerint háromszor álljt kiáltott, az őrmester azonban nem állott meg. Az őrszem erre rálőtt, de a golyó csak az őrmester ruháját érte. Az őrmester az ijedségtől kissé kijózanodott, jelentkezett az őrségen, majd hazatért családjával.

Később azonban elhatározta, hogy boszút áll az őrszemen. Visszament az őrségre, Lemenics felváltatta, azután két legénnyel egy fához kötöztette. Majd kiadta a parancsot az új őrszemnek, hogy ha Lemenics megmozdul, azonnal lőjjen bele. Az őrszem parancsot kötelességnek vélte és alig mozdult meg Lemenics, az őrmester parancsához híven rálőtt. Lemenics elvesztette eszméletét és halálra váltan úgy feküdt ott reggelig, mert az őrszem többet nem törődött vele. Attól félt, hogy ha jelentést tesz, valami baja történhet miatta.

A reggeli őrváltásnál vették észre a vérbefagyott embert, akit haldokolva szállítottak be a katonai kórházba. Azonnal vizsgálatot indítottak, Rudolf őrmestert tegnap letartóztatták és a katonai börtönbe szállították.

A másik felháborító eseményről ezt jelentik Budapestről: A külső Üllői úton levő honvéd-huszárlaktanya előtt tegnap izgalmas botrány játszódott le. A laktanyát vasrácskerítés választja el az utcától. A vasrácskerítés előtt tegnap nagy tömeg gyülekezett össze, hogy felháborodásának adjon kifejezést egy huszárorrmester brutális bánásmódja felett. Barna Jánosnak hívják a jeles férfit, aki tegnap déltájban az udvaron meztláb áthaladó egyik köz-

legényt előbb össze-vissza pofozott, aztán földhöz vágta és addig rugdosta, míg a szerencsétlen elájult. Orrán-száján patakzott a vér a szerencsétlen embernek. A brutalitás láttára a rácsos innen nagy tömeg verődött össze, amely szidalmazta az őrmestert. Ez azonban nem hederített rájuk. Az elájult katonát hordágyra tették és bevitték a kórházba. A nézők közül többen be akartak menni, hogy az ezredparancsnokságon feljelentést tegyenek a kegyetlen aliszt ellen, de senkit sem engedtek be a kapun.

Fogházra ítélt zsaroló.

— Szolgálat gáláns kalandokban. —

Tavirati tudósítás.

Arad, március 20.

Körülbelül tizenöt évven át volt Gschwindt György dr.-nak, az ismert fővárosi szeszgyárosnak bizalmasa Szibenliszt Sándor, valamikör maga is gazdag ember. Mikor megszakadt köztük az összeköttetés, Szibenliszt számlát prezentált a milliomosnak, apróra részletezve a tett szolgálatait, amelyekért végösszegben 18.246 oronát követelt.

Zaklató levelek, többnyira nyílt kártyák jöttek Szibenliszttől, aki nemesak üzleti dolgokban volt Gschwindtnek a bizalmasa, de egy-egy gáláns kalandjában is, amelyekben szép asszonyokról volt szó. Ezért voltak a számlában ilyen tételek.

A.-né megfigyelése K 1000,

B.-né után utazás fürdőre K 1000.

Egyezkedésre került a sor és Gschwindt dr. fizetett előbb tizezer, majd ismét tizezer koronát s bár a készült irásokban Szibenliszt váltig fogadkozott, hogy ezentul hallgat s a manőver tovább folyt. Pl. amikor Polónyi-Lengyel-pörben tanuvallomást tett Gschwindt dr. Gschwindt gyárának a kihelyezéséről Szibenliszt, ki akkor ép Abbáziában üdült a nemrég kapott 10.000 koronából, ismét levelet írt, egy kis kellemetlen levelet:

— Olvastam a lapokban, hogy Nagyságod minő vallomást tett, bizony egészen ellenkezőjét a valósággal.

Külön pedig ugyanakkor egy másik levélben egy újságból kivágott és „Eulenburg herceg hamis esküje” felirású hírekske érkezett Gschwindt dr.-hoz s a hír így hangzott:

— Eulenburg herceget, a hamis esküje miatt, a berlini bíróság e hó 15-én fogja feleltre vonni.

Végre is a folyvást molesztált milliomos zsarolás címén feljelentést tett Szibenliszt Sándor ellen, akinek pörét ma tárgyalta a budapesti törvényszék Baloghy György dr. elnöklésével. A vádlott kereken tagadta a tárgyaláson, hogy zsarolt volna, csak azt követelte, ami hite szerint jár neki.

Baloghy elnök: Miért akart ön még az egyezsége után is mindig pénzt?

— Azután pénzt sohasem kértem.

— Hát nem maga írta ezeket a leveleket?

— Irtam, de csak boszantásból írtam a rosszlelkű milliomosnak s nem pénzért.

— Mit akart a Polónyi-Lengyel pörre való célzással.

— Csak konstatálni óhajtottam az igazat.

— Erkölsbíró maga?

— Ezzel is a boszantás volt csupán a célo.

— Látja, ha az intenciója tisztességes, akkor maga nem levelet ír, hanem másnap jelentkezik a bíróságnál, hogy Gschwindt dr. hamis vallomást tett.

Felolvasták még egy levelét a vádlottnak, amelyben szomorú anyagi helyzetét esetelve, ilyen kijelentést tesz:

— Ha valaki öngyilkossá lesz, vajjon miért nem küld előbb a másvilágra egy másik, gyűlölt és rossz ember is? Miért nem, mikor ez a helyes?

Most a panaszos, Gschwindt György dr. kihallgatása következett. Azt mondja, hogy nem érezte magát kötelezettnek a fizetésre, de vagy 20.000 koronát két részletben mégis adott, mert nyugtot akart.

— Dolgozott is önnek a vádlott?

— Néhány hónapig naponta egy órát a könyveimben.

— Nem félt a fenyegetéseitől?

— Én csak nem akartam a bíróság elé vinni a dolgot, mert tartottam tőle, hogy a dolgot nyilvánosságra kerül, a lapokba jut.

Baloghy elnök: A nyilvánosság a legjobb orvosság.

— De én uri köteleességemnek ismertem, hogy az ügyben ne kompromittáljanak harmadik személyeket.

Bartha László bíró: Kiről volt szó?

Elnök megjegyezte, hogy már maga a számla is zsaroló természetű volt, felolvas abból két női nevet s a velük szemben tett szolgálatakat is ismerteti.

A panaszos, Gschwindt György dr. újból hangsúlyozza, hogy ezek miatt óhajtotta a csendet s ma nem is kívánja a vádlott megbüntetését.

Baloghy elnök: De a vád hivatalból is üldözendő s ön eskü alatt vall.

— Tudom.

Lakatos védő: Szóval, a panaszos ur mellett marad, hogy nem fél a fenyegetésektől s csak gentleman-kötelességből fizetett?

— Igen, így van.

A bizonyítást ezzel az elnök befejezte.

A vád és védőbeszéd elmondása után a bíróság bünösnek mondotta ki Szibenliszt Sándort többrendbeli zsarolás vétségében s ezért őt egy hónapi fogházra ítélte. Az ügyész megnyugodott, vádlott és védője felebbezést jelentett be.

HIREK.

— Időjárás. E hó 21-én: Éjjeli fagy, nyugaton elvéve csapadék.

— Háboru előtt? Szentpétervárról jelentik éjjel két órai kelettel: Pekingben az orosz nagykövetet meggyilkolták. Megerősítés ez ideig nincs.

— Kossuth Lajos emlékezete. Ma volt tizenhat esztendeje annak, hogy Turban örök álomra hunyta szemét Magyarország egykori kormányzója, legnagyobb szabadsághőse, Kossuth Lajos. Az aradig Kossuth-asztaltársaság, amely mindenkor kegyelettel őrzi a nagy halott emlékét, ma sem feledkezett meg a kegyelet szent kötelességéről. A Magyar Király vendéglő termei ma este zsufolásig megteltek a társaság tagjaival, hogy résztvegyenek a kegyeletes megemlékezés ünnepén, amelyet éves közgyűléssel kötöttek össze. Az ünnepélyt Nagy Kálmán lendületes szavakkal nyitotta meg, amely után a dalárda a Himnuszt énekelte el. Most a Kossuth-serleg felavatásának jelentős mozzanata következett. Priegl István dr. serleggel a kezében rövid avató-beszédet mondott, kiemelve, hogy a serleg a Kossuth-kultusz ébrentartására fog szolgálni. Végül István alkalmi ódát szavalt ezután nagy hatás mellett. Momák Döme dr. hatásos ünnepi beszéd keretében vetett visszajáratást Kossuth Lajos korszakalkotó cselekedeteire. Tumó Lajos zárszava következett ezután, amelyben megköszönte a nagy számban megjelentek érdeklődését és a közre működőknek fejezte ki háláját. Ezután a közgyűlés vette kezdetét. Felolvasták az évi jelentést, amelyből kitűnt, hogy a társaság a Kossuth-kut létesítése érdekében buzgó agitációt folytatott, amelyet a jövőben sem hagynak abban. A számvizsgáló bizottság jelentéséből ki-

tűnt, hogy a társaság vagyona 18900 korona. Ebből a társaság a múlt évben 7500 koronát a vezetőség számára áldozott, 9717 koronát pedig a Kossuth-kut felállítására fordítanak; különböző segélyezésekre 208 koronát juttatott a társaság. Azután a tisztújítás következett. A tisztviselői kart egyhangú lelkesedéssel újból megválasztották, s a választmányt felfrissítették. Az emelkedett hangulatu ünnepség folyamán többek között felköszöntöket mondtak Nagy Sándor dr., Böns Károly dr., Szudy Elemér, Vadász Armand és még számosan.

— Stauber József lapunk főszerkesztője több heti tartózkodásra ma délvidékre utazott.

— A prezimptív trónörökös eljegyzése. Bécsből jelentik: Udvari körökben ma már mint befejezett tényről beszélnek a Károly Ferenc József főherceg és a német császár leányának Viktória Lujza hercegnő házasságáról. A főherceg augusztusban huszonnégy éves lesz, menyasszonya pedig tizenkilenc éves. Az eljegyzést eddig is csupán a valláskülönbség akadályozta. Ezt az akadályt most elhárították, még pedig úgy, hogy a hercegnő, aki protestáns vallású, át fog térni a katolikus hitre. Az eljegyzés e hó 24-én lesz, amikor Vilmos német császár feleségével és leányával Bécsbe érkezik. A főhercegnő már mint végleges menyasszony utazik tovább Velencébe.

— Az új püspökök. A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a király Csernoch János csanádi püspököt kalocsai érsekké, Széchenyi Miklós gróf győri püspököt nagyvárad, Várady L. Árpád dr. kultuszminiszteri tanácsost és címzetes püspököt győri, Glattfelder Gyula dr. egyetemi hitszónokot csanádi püspökké nevezte ki. Az új püspökökről lapunk más helyén emlékezünk meg. — Várady L. Árpád kinevezésével kapcsolatban egyes lapok azt írták, hogy a kultuszminisztériumban már kiszemelték Várady utódját is. Ez a hír nem felel meg a valóságnak; mert arról értesülünk, hogy Várady, mint győri püspök, mindaddig vezet még a kultuszminisztériumban a római katolikus egyházi ügyeket, míg a kultuszminiszter Várady megfelelő utódját meg fogja találni. Tető alá akárják ugyanis hozni a katolikus autonómiát és azokat a nagyfontosságú egyéb egyházzervezeti ügyeket, amelyek mindegyikét a kultuszminiszter bő tapasztalattal bíró, széles látókörű és az adminisztrációban is nagy jártasságu egyházférfiura szeretné bizni.

— Hunyady Károly gróf ünneplése. A Soborsin és vidéke Kaszinó-egylet diszelnökének, kéthelyi Hunyady Károly gróf v. b. t. t. önméltóságának arcképét megfestette, mely képek ünnepies leleplezését e hó 25-én, délelőtt 11 órakor Diszközgyűlés keretében tartja meg. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó 2. A kép leleplezése. Déli 12 órakor társas ebéd, egy teríték ára 5 korona.

— Kitüntetett katonatisztek. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Német Gyula alezredesnek az ezredesi címet és jelleget és a katonai érdemkeresztet, Boeriu János és Sentner Alajos alezredeseknek pedig a katonai érdemkeresztet adományozta.

— Az aradi klubbház. Ismertettük Sármezey Endrének, az Acsev. helyettes igazgatójának azt a tervét, mely az összes hasonló programu aradi egyesületeket egy klubb-házban akarja otthonnal ellátni és ezáltal a sportélet is intenzívebbé válnék. Ma este az érdekeltek bevonásával értekezlet volt a Mérnök-egyletben, mely azt határozta el, hogy megkeresik az egyesületeket a csatlakozásra és ha ezek pártolják a pártolásra nagyon is méltó tervet, térnek át megvalósításra.

— Eljegyzés. Faayó Dezső állatorvos eljegyezte Tróster Szidi urleányt. Minden külön értesítés helyett.

— A Magyar Jogászegyletnek ez év ápr. 30-án Aradon tartandó teljes ülése iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul. Budapestről már előző napon Nagy Ferenc dr. nyug. államtitkár, a Magyar Jogászegylet elnökének vezetése mellett a legelőkelőbb jogászokból és családtagjaikból álló társaság fog Aradra utazni. Eddig megígérték részvételüket: Zsitvay Leó Kuriai tanácselnök, Sólyom Andor min. tanácsos, Edvi Illés Károly és neje, Gyomai Zsigmond dr. ügyvéd, a Jogállam szerkesztője és neje, Pollák Illés a hírneves büntető jogász, Klusztinszky Károly dr., az igazságügyminiszteriumba beosztott kir. ügyész és neje, Baumgarten Nándor dr. egyet. tanár és neje, Lengyel Aurél dr., a Jogászegylet titkára, Baracs Marcel dr. a budapesti ügyvédi kamara ügyésze és neje, Szilágyi Artur Károly dr. ügyvéd és neje stb. 29-én este Aradon nagy estély lesz a Budapestről érkező vendégek tiszteletére.

— Meghívó. A Nemzeti Munkapárt Aradi Köre folyó hó 21-én, kedden este fél 9 órakor a párt helyiségében — régi Lloyd — tea-estélylyel egybekötött értekezletet tart, a melyre a kör tagjait ez uton hívja meg az elnökség.

— A montenegrói király látogatásai. Belgrádból jelentik: Nikita montenegrói király már régebben jelzett szentpétervári útjára április 4-én fog elindulni. Az uton első hadsége, Popovics őrnagy és Tomanovics, a jelenlegi miniszterelnök fia fogják elkísérni. Utitársa lesz Nujuszkovics Lázár is, akit elutazása előtt fog a király kinevezni miniszterré. Nikitát távollétében Daniló trónörökös fogja helyettesíteni, akinek ebben a minőségében első dolga lesz, hogy az összes politikai elitteknek kegyelmet ad. Nikita király Szentpétervár után Bécsbe megy, ahol ezuttal mutatkozik be királyi méltóságában.

— Borzalmak éjszakája. Berlinből jelentik: A tegnapi éjszaka borzalmas büntettek éjjele volt. A német főváros különböző helyein egymást követték a különböző drámák. Az egyik gyilkosság színhelye a Bogenstrasse 14. volt, ahol a férjétől elváltan élő Schramm Márta varrónőt késszurásokkal megölték. A tettes elmenekült. A varrónő teste össze-vissza volt vágva; mellette hevert a kutyája is, amelyet szintén megölt a gyilkos. A Kohlen-strasse egyik házában vérben fetrengve találták meg Ballma kocsigyártósegédet. Ballma összeveszett a feleségével, aki dühében fejéhez vágta a nagy állólámpát. Egy nagy üvegdarab átmetszette a kocsigyártósegéd üterét, a szerencsétlen elvérzett. A Walden-strasse 78. alatt egy prostituált nőt gyilkolt meg 30 év körüli alacsony barna férfi, aki tizenegy óra tájban ment fel a nővel együtt ennek lakására. Alig értek a szobába, a férfi rávetette magát a nőre, megfojtotta, elrabolta pénztárcáját és elmenekült. A Gabelsberger-strassén levő egyik vendéglőben Streik Vilmos hivatalnok, akinek az egyik pineérleány nyál volt viszonya, ma rövid szóváltás után revolvert rántott elő s előbb a leányra, majd a segítségére siető vendéglősnére süttette. Az első lövés nem talált, a vendéglősné azonban súlyosan megsebesült. Streik ezután maga ellen fordította a fegyvert és golyót röpített az agyába.

— A városi jéggyár üzembehelyezése. Megírtuk, hogy a tanács kötelezi a jégművek nagy fogyasztót szerződésük betartására és a három évre lekötött jégmennyiség átvételére. Ez a mennyiség napi 64 métermázs a jégtermelést jelent. Magánosok eddig 12 métermázsát átvételére kötelezték magukat. A városi jéggyár ezzel a 78 métermázsát biztosított fogyasztással április 15-én megkezdte üzemét.

— A szabadgondolkodók aradi egyesülete meghívására vasárnap délután 5 órakor Fáber Oszkár dr. *Hazugságok a történelemben* címen előadást tartott. Az előadásra a városháza nagyterme egészen megtelt közönséggel, sőt sokan ki is szorultak a teremből. Fáber dr. előadása kezdetén azt fejtegette, hogy amint a szentírásról bebizonyult, hogy az a fantasztikus népmese, amely a materialista filozofia kritikáját egyáltalán nem állja ki, úgy a történelem tanításairól is mindinkább lehull a lepel és kiderül, hogy tanításai értéktelenek és minden korban csak az uralkodó osztály dicsőítésére és hibáinak leplezésére szolgált. A keresztes háborukat nem a vallásosság, hanem a pápáknak önző anyagi érdeke és a barbár keresztény lovagok rablásvágya indította meg és hajtotta végre. Gazdasági okai voltak a reformációnak. A városok kifejlődésével előállott ipari produkciónak fogyasztókra volt szüksége, az egyház pedig az aszkézist prédikáló elveivel megakadályozta a termelésnek megfelelő mérvű fogyasztást. Röviden érintette az előadó a világtörténelem szabadságmozgalmait, amelyeknek mindenkor főleg gazdasági okok voltak a megindítói.

— A durva csendőr bűnhődése. A múlt év novemberében történt, hogy Horváth Imre bácsalmási csendőrtizedes egy csendőrségi nyomozás során tetleg inzultálta Fischhof Béla dr. ügyvédet. A szabadkai ügyvédi kamara a brutális esetet az igazságügyi miniszterium után feljelentette a honvédelmi miniszternek, aki most a következő leiratban értesíti az ügyvédi kamarát a megtorlásról:

Hivatkozással a Fischhof Béla dr. bácsalmási ügyvédnek egy bűnügyi nyomozat során Horváth Imre csendőrtizedes részéről történt tetleges bántalmazás tárgyában múlt évi november hó 26-án kelt jelentésére és a folyó évi február hó 7-én kelt íteni rendelettel kapcsolatban, értesítem a kamarát, hogy a honvédelmi miniszter úrnak folyó évi február 21-én hoztam intézett átirata szerint a nevezett ügyvéd bántalmazásával terhelt Horváth Imre csendőr, a múlt hó 30-án hozott hadtörvényszéki ítélettel Fischhof Béla dr. ügyvéd bántalmazása s egyéb büncselekmények miatt, amellett, hogy a m. kir. csendőrségtől elbocsájtott, önbíráján kívül elhúzódott vizsgálati fogságból egy (1) hónapnak a büntetésbe való beudásán felül még három (3) három hetenként egy (1) napi kenyér és víz melletti böjtöl, a böjtnapokon kemény fekhelyielyen s a büntetési idő kezdetén (1) napi magán fogságba zárással súlyosított börtönre ítéltetett. A panaszos ügyvéd, valamint a többi sértett a m. kir. budapesti III. számú csendőr parancsnokság által a fentiekről már értesítetett. A miniszter rendeletéből: Kónya József s. k. miniszter tanácsos.

— A butorberaktározás ellenőrzése. A kereskedelmi miniszter körrendeletet küldött a törvényhatóságokhoz, amelyben felhívja őket, hogy az ugynevezett butorberaktározási vállalatokat, mivel azok működése bizonyos mértékben a törvénybe ütközik, a legszigorúbban ellenőrizzék.

— Meggyilkolt földmives. A soborsini járásbeli Tok községben véres gyilkosság történt. Paron Joachim földmives együtt ivott és mulatozott a kocsmában több ismerősével. Tíz óra felé alaposan bepálinkázva hazafelé indult. Alig távozott el néhány pillanat múlva a kocsmában mulatozók segélykiáltásokat hallottak. Kirohantak az utcára és behasított fejjel verberolva ott találtak Paront, aki pár perc múlva meg is halt. A csendőrség megindította a nyomozást, amelynek eredményeképpen ma letartóztatták Paron két haragosát Szépvity Mojszát és Uron Demetert. A boncolás megejtése végett Pogonyi Nándor kir. ügyész a törvényszéki orvosokkal ma kiszállott a helyszínre.

— Indítványok a munkásbiztosító pénztár közgyűlésén. Az aradi kerületi munkásbiztosító pénztár felhívja az összes munkaadó és biztosított alkalmazott tagokat arra, hogy az 1911 április hó 9-én tartandó rendes közgyűlésén tárgyalatni kívánt indítványukat tiz tag aláírásával legkésőbb e hó 23-ig a pénztárnál írásban nyújtsák be, mert később érkezett indítványok a közgyűlés tárgysorozatára nem tűzhetők és ez okból a közgyűlésen nem is tárgyalhatók.

— Leégett község-háza. Felsősimánd községben vasárnap reggel eddig ismeretlen okból kigyulladt a község-háza. A nádfedeles ház néhány pillanat alatt teljesen lángban állott, úgy hogy az oltás lehetetlen volt és a község népe Remenyik Kálmán alsósimándi segédjegyző és Debreceni csendőrszervező vezetésével minden igyekezetét arra irányította, hogy a község irodából kimentse amit lehet és a tüzet lokalizálja. A község-háza rövid idő alatt teljesen leégett.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban e hó 20-án a következő születéseket, halálozásokat és házasságot kötötteket jelentettek: Született: Majhényi Gyula nyomdásznek Magdolna nevé leánya. Trifán János napszámosnak Anna nevé leánya. Szigeti István géplakatosnak Béla nevé fia. Pogonyi Sándor vasúti lakatosnak Sándor nevé fia. Meghalt: Karacsony Miksa 44 éves szabó. Buza Mihály 77 éves magánzó. Özv. Groszmann Sándorné 74 éves magánzó. Dobrovolszki Róza 10 éves leány. Gyenge János 10 hónapos fiú. Argyelán István 18 éves cipésztanonc. Csabai Jánosné 47 éves máv. fűtő neje. Velin Györgyné 65 éves szülőkész neje. Házasságot kötött: Gazso András kovács Jámbor Rozáliával. Csete József hivataloszolga Csete Erzsébettel. Devela György hetes Sonta Perszidával. Kolosváry László min. sfoglalmazó Szathmáry Király Ágnessel.

— Figyeljük meg a tavaszi kalap újdonságokat Münz I. elsőrendű úri divat cég modern kirakataiban. 1206

— Köszönetnyilvánítás. Özv. Groszmann Sámuelné ravatalára szánt koszoru megváltása fejében, Glück Ignác és neje, Braun Fülöpne (Kisjenő) 10-10 koronát az izr. népkönyháának, Ungár Árm. 10 koronát az izr. nőegyletnek adományozott. Kegyeletes adományaiért ezuton nyilvánítja köszönetét az elnökség.

— Tambura és ének csoport a Gambrinusban. Van szerencsém a nagyrabecsi közönség becses tudomására hozni, hogy sikerült megnyernem a kitűnő hírnévnek örvendő bácskai „Györi család” Magyar hölgy-tambura és ének csoportot. E zene és énekescsoport, mely az ország minden nagyobb városában mindenütt nagy elismeréssel hangversenyzett, válogatott műsor mellett, a legújabb fővárosi szezon slágereket zenében és énekben adja elő és működését az én helységemben szerdán, e hó 22-én szabad bemenet mellett kezdi meg. A n. é. közönség szíves pártfogásáért esedez Novotny Lajos „a Gambrinus” étterem bérlője.

— Németh Jánosné divattermében Deák Ferenc-utca 30. készülnek a legtökéletesebb kivitelű angol és francia toilettek. A tavaszi divatújdonságok megérkeztek, melyeknek megtekintését es az előkelő hölgyek szíves pártfogását kéri, Németh Jánosné. 868

— Legújabb női bőrtáskák, oldal, szivar és pénztárcák nagyobb és kisebbszerű uti bőrdöök és mindennemű sport cikkek olcsó árban lesznek árusítva Kramerovits József bőrdöök üzletében, Szabadság-tér 3. Javításokat szakszerűen eszközöl. 1027

Discretió mellett azonnal és olcsón készít mindennemű írásmunkát és sokszorosítást Ziffer Sándor írógépvállalata Forray-utca, gr. Hunyady-palota. 888

— A hazai fogorvosok kiválóbbjai a Sanitol szájvizet, fogport, fogcrémet és fogkefét rendelik betegeiknek, mert manapság azok a legértékesebb készítmények. 1005

— Francia kőrök megbízhatóbb készítésére — házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 301

VÁROS ÉS MEGYE.

Az aradi görög keleti hitközség építkezése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 20.

A belügyminiszter ma érkezett leiratával tudatta a város közönségével, hogy jóváhagyta azt a szerződést, melyet a város az aradi görög katolikus hitközséggel kötött a Weitzer János- és Deák Ferenc-utcák között emelendő bérházak és templom építésére vonatkozólag. A tanács a jóváhagyott szerződést megküldötte Hosszu Vazul lugosi püspöknek aláírás céljából és így most már Fenyves Károly műépítész még a hét folyamán megkezdheti a munkát.

A terveket a vallás és közoktatásügyi miniszter bírálta felül és azokat változtatás nélkül jóváhagyta. Ezek szerint úgy a Weitzer János-mint a Deák Ferenc-utcai oldalon egy-egy mezanonnal ellátott, két emeletes bérpalota épül. A földszinteken a két utca felől üzlethelyiségek lesznek megfelelő világos pincékkel. A magas földszinten irodák és műhelyek részére alkalmas helyiségeket helyezett el a tervező és ezek úgy vannak csoportosítva, hogy az alsó üzlethelyiségekkel összeköttetésbe hozhatók.

Az I. és II. emelet utcai frontján 4 és 5 szobás lakások épülnek igen célszerű alaprajzi elhelyezéssel. Az udvari frontokon 2 és 3 szobás lakások nyertek elhelyezést. Minden lakáshoz előszoba, fürdőszoba és kényelmes mellékhelyiségek is készülnek.

A két bérpalota között, parkírozott és járdákkal ellátott udvarban épül a görög katolikus hitközség temploma, amely két tornyával igen sikerült és intim jelleget szolgáltat az udvar összehatásához. Az egész elrendezés utca-szerűen van megoldva és ezáltal az udvari lakások is világosak. Az utca sarkok kikerülésével a két nagyforgalmu utca közlekedése akadálytalanul bonyolódhatik le. A közterekre való tekintettel az átjárás szolgáltilag van a telkekre bekebelezve.

Az utcák a rendkívül sikerült homlokzatok által igen sokat nyernek szépiészeti szempontból is.

Az építkezés a napokban megkezdődik és 1912. május 1-éig befejeződik. Az építési tőkét a Pesti kereskedelmi bank bocsátotta a hitközség rendelkezésére ötven éves annuitásos törlesztéssel.

Téglaverő telek eladása. Probst Mihály 16 holdnyi területet akar a várostól téglaverés céljára örök áron megvásárolni. A gazdasági szék ma tartott ülésén foglalkozott az ajánlattal. Probst 800 koronát ajánlott a telek holdjéért, de ezzel szemben Nikolics Sándor bizottsági tag egy oly számítást terjesztett elő, amelyből a telek többszörösen értékesebbnek mulatkozik. Nikolics számítása szerint egy hold földből körülbelül kétezer korona értékű téglát lehet nyerni és ha ez reális, akkor a város sokkal jobban tudja értékesíteni mint a mennyiért ezt az ajánlattétlő kívánja megvenni. A gazdasági szék tekintettel arra, hogy időközben egy másik ajánlat is érkezett be, mely 1600 koronát is hajlandó a telek holdjéért fizetni, egy bizottságot küldött ki a téglaverő terület értékének megállapítására.

Mibe került a hótakarítás? A gazdasági szék mai ülésén Lócs Rezső gazdasági tanácsnok bejelentette, hogy a város közönsége a hótakarításért 319 koronát fizett ki.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

A „Victoria“ takarékpénztár közgyűlése.

— Az alaptőke felemelése. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 20.

A „Victoria“ takaré- és hitelintézet tegnap tartotta huszonharmadik évi ünnepélyes közgyűlését, melyen Raicu Sebők titkárt az igazgatóság indítványára helyettes vezérigazgatóul léptettek elő.

A közgyűlés második érdekes tárgyát az alaptőke felemelésére vonatkozó határozat képezte.

A közgyűlést Veliciu Mihály elnök távolléte folytán Ciorogariu Román alelnök vezette. Szép szavakban üdvözölte a nagy számban megjelent részvényeseket. Konstatálta, hogy a közgyűlésen a részvényeknek több mint fele képviselve van a megjelent száztíz részvényes által, akik közel ezer szavazatot képviselnek.

Áttérve a napirendre kitűzött tárgysorozatra, Oncu Miklós dr. vezérigazgató olvasta fel az igazgatósági jelentést, melyben beszámolt a pénzügyintézetnek elmúlt évi szép eredményéről. E szerint a betétek álladéka több mint 2 és fél millióval emelkedve, meghaladja a 11 és fél millió koronát, a váltótárca pedig több mint 2 800 000 korona emelkedéssel megaladja a 14 millió koronát. Ezenkívül a többi üzletágak is igen szép emelkedést mutatnak, miként az intézet aktívái több mint 4 és fél millió korona emelkedéssel, meghaladják a 19 millió koronát. Az összforgalom pedig közel 300 millió korona.

Ennek arányában a bevételek is emelkedtek s az elért tiszta nyereség 238 336 korona 57 fillér felosztására vonatkozólag előterjeszti Oncu Miklós dr. vezérigazgató az igazgatóság javaslatát, mely szerint: fizetessék részvényenként 20 kor., összesen 120 ezer korona osztalék. A tartalékok gyarapítására 35667 korona 30 fillér fordítassék. Jótékony célra 12 ezer korona s a többi alapok dotálása és alapszabályszerű levonások után fennmaradó 21783 korona 32 fillér vitessék át az 1911. évi számlára.

Raicu Sebők olvasta fel a felügyelő-bizottság jelentését. A közgyűlés a felolvasott jelentésekre megadta a szokásos felmentvényt és elfogadta a nyereség felosztására vonatkozó igazgatósági előterjesztést.

Sivulescu Procop részvényes indítványára a közgyűlés úgy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottság és a derék tisztviselői karnak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott az elért szép eredményekért.

Ezután áttérve a tárgysorozat 3. és 4. pontjaira, a közgyűlés egyhangulag elfogadta az igazgatóságnak a részvénytőke felemelésére és a „Lunca“ borosjenői takaré- és hitelintézettel való fuzionálásra vonatkozó javaslatát, mely szerint 600 új részvény kibocsátása által, melyekre a régi részvényeseknek elővételi jog biztosított, továbbá 500 új részvény kibocsátása által, melyek a „Lunca“ takarékpénztár részvényeseinek ajánlatnak fel, az alaptőke 2 millió ötszázezer koronára emeltesék. A részvények kibocsátási árfolyama a régi részvényeseknek 300. koronában, új részvényeseknek és a „Lunca“ takarékpénztár részvényeseinek 400 koronában állapított meg. Ezen művelet végrehajtása után az intézet saját tőkét meghaladják a 4 és fél millió koronát.

Oncu Miklós dr. vezérigazgató elkes szavakban tesz jelentést a közgyűlésnek, hogy az igazgatóság szombatán Raicu Sebők titkárt, tekintettel az intézet alapítása óta kifejtett buzgó és megbecsülhetetlen szolgálataiért, vezérigazgató helyettesé nevezte ki. A közgyűlés az igazgatóságnak e határozatát lelkesedéssel egyhangulag tudomásul vette.

A közgyűlés az üresedésbe jött igazgatósági helyre egyhangú lelkesedéssel Veliciu Mihályt és Raicu Sebőt, a felügyelő-bizottságba Németh János dr.-t választotta. A bíráló választmány összes régi tagjait újból megválasztották.

Marta Sándor dr. a részvényesek nevében lelkesítő szavakban mondott köszönetet Cio-

gariu elnöknek a közgyűlés tapintatos vezetéséért, továbbá az igazgatóságnak, Oncu dr. vezérigazgatónak és Raicu Sebők vezérigazgatóhelyettesnek azon lelkes és ügybuzgó fáradozásáért, melylyel az intézetet mai magas és elsőkelő pozíciójára emelték s a tisztviselői karnak buzgó munkálkodásáért.

— Kamarai tisztelgés. Az aradi kereskedelmi és iparkamara küldöttsége Ottenberg Tivadar kamarai elnök vezetése alatt tegnap délelőtti tisztelgett Kristyóry János volt kamarai elnök-nél és Bing Vilmos volt kamarai tagnál, akik közül az előbbi másfél évtizeden át a Kamarának elnöke, az utóbbi pedig a Kamara felállítása óta annak beltagja volt. A küldöttség élén, mely a Kamara nevében bucsut vett az intézmény e két régi, érdemes funkcionáriusától, Ottenberg Tivadar kamarai elnök szép beszédben köszöntö meg Kristyóry Jánosnak és Bing Vilmosnak a kamara s ennek kebelében a kereskedelem és az ipar érdekében kifejtett munkásságát s kérte őket, hogy tartsák meg szeretetükben, továbbra is az intézményt, támogassák — ugyanis mint a Kamarának most megválasztott levelező-tagjai — ennek munkásságát. Ugy Kristyóry János, mint a kamarai elnökségért való egykori versenytársa: Bing Vilmos szeretettel s magyaros vendéglátással fogadták a küldöttséget s biztosították a Kamarát, hogy működésének a jövőben is támogatói, az intézménynek változatlanul barátai lesznek.

— Az aradi kirakatverseny. Már csak néhány nap választ el Arad nagy eseményétől a három napos kirakatversenytől, mely az iparvédő szövetség és a helyi kereskedelem vállalt munkája eredményeképpen hazánk ipari termelését és azoknak Arad kereskedelmében való képviseltetését lesz hivatva a nagy közönségnek bemutatni. Az üzletekben serény munka folyik, hogy a siker minél megkapóbb legyen és már ma este több kirakatban láttunk egy-egy kis próbaversenyt magyar árukból. A szövetség szükségesnek tartja e helyen megemlíteni, hogy minden félreértés elkerülése végett a versenyben résztvevő kirakatok megjelenésére az alábbi szöveggel díszes jelzőtáblákat fog a versenyzők rendelkezésére bocsájtani. „Ez a kirakat résztvesz a magyar áruk kirakatversenyében. Iparvédő szövetség.“ Tehát e jelző táblákról nem kell a kereskedőknek gondoskodniuk. Különösen is szíves figyelmükbe ajánljuk kereskedőinknek, hogy az áruk magyar voltáról szigorúan meggyőződjenek oly esetben, midőn az árut nem közvetlen a gyárból szerezte be. Ez úgy a saját érdekükben, mint a nagyközönség, de az egész iparpártolási mozgalom sikere érdekében való igen fontos követelmény. Igen kívánatos, hogy a kirakatok a két ünnepnapon is este 9 óráig teljes kiváltságban nyitva tartassanak, mire nézve a szövetség ezúton felkéri a kereskedő urakat.

— Országos borbély és fodrász kongresszus Aradon. Az aradi borbély fodrász mesterek ez év augusztus havában országos borbély és fodrász kongresszust rendeznek. A kongresszus célja, hogy szövetségbe tömörülve a fodrász ipart a külföldivel egyenrangúvá fejlesszék. Az aradi borbély és fodrász mesterek ma küldöttségileg tisztelgett Varjassy Lajos polgármesternél s kérték, hogy támogassa őket vállalkozásukban. A küldöttség szóoka Kristóf György volt. A polgármester szívesen fogadta a küldöttséget megígérte támogatását s a védnökséget elfogadta. A küldöttség ezután Ottenberg Tivadarhoz vonult s itt Bányász Henrik kérte a kamara elnökének támogatását. Ottenberg szíves szavakkal válaszul a legmesszebbmenő támogatást ígerte meg, a védnöki tisztet szívesen fogadta. Felkérték azután Steigerwald Alajos ipartestületi elnököt is, ki szintén elvállalta a védnökséget. A kongresszusra már eddig is számosan bejelentették részvételüket. A budapestiek közül is sokan jelentkeztek, s a budapesti borbély- fodrász- és parókakereskedő iparosok ipartestülete is képviselteti magát. A rendezőség fodrász ipari kiállítását tervez Aradon,

Pénzt

Jelzálog, amortisatio és váltó fedezetre földbirtokra és városi bérházakra legelőnyösebben közvetít

Szücs F. Vilmos
Aradon, Karolina-utca 8. sz. sz. háját ház a Hókpostá mellett.

Angolkóros,

As Emulsió vétele...
Balást - kárjuk...
Utiágy...
tunk.

gyöngye, csenevész-e az Ön gyermeke? Adjon neki SCOTT-féle Emulsió-t és szemlátomást gyarapszik majd a kicsike! Csontrótskái ki fognak egyenesedni s kemény bus fedi azokat. A gyermek épp úgy ugrándozik majd, mint a többi. A legtisztább és leghatékonyabb alkotórészek, amelyeket a páratlan SCOTT-féle eljárás tesz kelemes ízűvé és könnyen emészthetővé, magyarázzák meg a

SCOTT-féle Emulsió

sikerhatását angolkóros gyermekeknél az utolsó harmincegy év alatt. Edes tejszínhabszerű íze miatt szeretik a kicsinyek a SCOTT-féle Emulsió-t, mely sokkal célravezetőbb, mint a közönséges csukamájolaj. Egy eredeti üveg ára 2 K, 50 f. Kapható minden gyógyszerárban. 6667

TANÜGY.

(-) Előleptetett iskolaigazgató. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Láng Mihály aradi állami elemi iskolai tanítóképző-intézet igazgatót a VI. fizetési osztályba nevezte ki.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, március 20

Kínálat, vételkedv megfelelő, 15 ezer mm. 5-10 fill. érrel magasabb.

Az árak 50 blónkénti számításra:

	Dél szálat	2 órai szálat
Buda 1911. ápr. 1-én	11.70	11.74
Buda 1911. májusra	11.48	11.49
Buda 1911. októberre	10.82	10.84
Buda 1911. ápr. 1-én	8.18	8.16
Buda 1911. októberre	8.01	8.02
Tengeri 1911. májusra	5.64	5.65
Zab 1911. ápr. 1-én	8.60	8.58

Budapesti értéktőzsde. (Táv. jelentés.)

Márc. 20

Magyar aranyárúradék 4%	111.40
Magyar koronárúradék 4%	81.65
Magyar koronárúradék 3 1/2%	81.21
Magy. földtörvény 4%	92.90
Horvát-szlavon földtörvény 4%	84.00
Magyar nyeregyorsországi kölcsön	83.00
Holland és orosz sorhajó kölcsön	56.10
Osztrák járadék papírban	62.80
Osztrák járadék ezüstbe	68.00
Osztrák járadék aranyban	115.25
Osztrák koronárúradék 4%	80.00
1900. évi osztrák államkölcsön	164.00
Cseh-magyar bankcsekkönyv	19.30
Magyar hitelbank-résvény	657.50
Osztrák hitelintézet részvény	674.00
Osztr-magyar államcsekkönyv	764.00
10 frankos arany (Napoleonkor)	19.01
Római birodalmi márká	117.4 1/2

London vinta	240 5
Paris vinta	54.97 1/2
80 márkás arany	8.49

Felelős szerkesztő
BOLGAR LAJOS.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kedden, 1911. március hó 21-én:

A bérlet.

A bérlet.

Dapsy Böske felleptével:

A csöppség.

Énekes vígjáték 3 felvonásban. Irta: Dr. Fényes Samu.

S Z E M E L Y E K:

Dengelegi	Kesztyer Ede.	Lelei	Várnai Jénő.
A csöppség	Dapsy Böske.	Márta, hunga	Noyák Irén.
Gajdosné	Föllinuszné.	A pap	Kulcsár L.
Ambó	Delli Lajos.	Sára	Benkóné.

Kezdete este 7 és fél órakor.

APOLLÓ SZÍNHÁZ

az Andrássy-tér új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpadja

Ma, kedden 1911. március 21-én:

1. Mozgófénykép-utazás. A hét világeseményei a helyszínen készült mozgófényképfelvételekben. Az Apolló-színház állandó műsor száma. — 2. A kastély szelleme Nagy látványosság. — 3. Örökösödés kerestetik. Kacagtató. — 4. A bolond. Drámai életkép. — 5. A jól seprtet kemény. Pompás előjáték. — 6. Jungfrau vasút. Természettudományi felvétel. — 7. Lefelé a lejtőn. Nagyszabású drámai kép. — 8. Oh az a drága egészség. humoros.

Helyárak: Páholy díszként 1 kor. Zártszék 1 kor. I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV-ik hely 20 fill.

Az előadások délután 1/2 órakor kezdődnek.

A hölgyek kéretnek a nézőtérre kalap nélkül megjelenni.

Az előadásokon katonazené játszik.

Ruhatar. — Buffet.

URANIA

mozgófénykép színház.

Márc 21-én, kedden

(Szó Simonys-utca 1. szám, Szabadság-ter mellett.)

1. Berni vasút. Látványosság. — 2. Bakfis. Humoros. A főszerepet Gisèle Granle, a párisi Renai-sance-színház tagja interpretálja. — 3. Tövis korona. Nagyhatású dráma. — 4. Pathé Journal — 5. A párdac, mint örökség. Mulatságos — 6. A háládatos indiánus. Dráma. — 7. Afrikai madarak. Természet után. — 8. Szerelm és zene. Humoros. — 9. Porcellán gyártás. Látványosság. — 10. Diak élet. Humoros.

Előadások d. u. 1/2 órától kezdve.

Utolsó előadás este fél 11 óráig.

Az előadások tartama 2 óra.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadásokon a cs. és kir. 33 gyalogezred zenekara játszik. — Cukrázda.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fillér.

NYILTTÉR.*

Nagy mérlegjavító műhely.

Hammer Zsigmond

lakatos-, varrógép-, kerékpár- és mérleg-üzlet

Arad, Boros Beni-tér 2. sz.

Készít minden e szakmába való javításokat olcsón és pontosan. Mérlegek hi elcsétesét olcsón és pontosan eszközölm. Mérleg javításokat és átalakításokat vidéken is árkülönbség nélkül vállallok. Varrógép és kerékpárok jut. nyos árban kaphatók. 1057

Telefon 370.

Telefon 370.

Kereskedelmit végzett
segédhivatalnok

felvétetik

„Duna” biztosító társaság
Eötvös-utca 17. 1202

Üzlethelyiség kiadó

forgalmas országuton, előnyös: list-, hentes- és rőfös-üzletnek (konkurencia nélkül.) Tudakozódni lehet az üzletben, Radnai-ut 10. szá u. 1218

SALAMANDER

cipők elárusítása.

1216

A n. é. közönséggel tisztelettel közlöm, hogy a világhírű „SALAMANDER” gyártmányú cipők aradi kizárólagos egvedárusítását sikerült megszereznem. Forma, kiállítás és tartósság tekintetében a „SALAMANDER” cipők versenyen felül állanak, vételáruk pedig oly alacsony, hogy ma már mindenki kevés pénzért tartós és elegáns cipőt viselhet. **Egységárak:** Holgyek és urak részére 15 K. 50 f. luxus kivitel 20 „ 50 „

Telefon 312. sz.

WEINBERGER JÁNOS, ARAD

Telefon 312. sz.

ELSŐRENDÜ CIPŐÁRUHÁZA.

TESSÉK A KIRAKATOT MEGTEKINTENI!

KABDEBÓ UTÓDA
POLCZ MÁRIA
NŐI DIVAT-KALAP ÉS
MÓVIRÁG ÜZLETE
ARAD, ATZÉL PÉTER-UTCZA
(SZÍNHÁZ-ÉPÜLET.)

Van szerencsém a n. é. hölgy-
közönség hecses figyelmét fel-
hívni a tavaszi időnyre érke-
zett **legújabb**
modell-kalapjaim
megtekintésére. Dus válasz-
tékban állandóan raktáron
legújabb női és gyermek-
kalapok jutányos áron.
Gyászkalapok 24 óra
alatt készíttetnek. 1089

Molnár Antal

épület- és bútorasztalos
Arad, Kápolna-u. 3. sz. (saját ház)

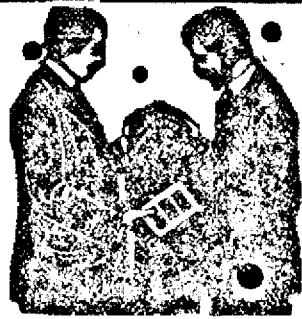
Elvállalja minden e szakba
vágó munkák készítését, ugmint
modern lak- és boltberendezé-
seket, portál és épületmunkákat
a legmegbízhatóbb kivitelben, a
legolcsóbb árért.

Kész bútorok legolcsóbb beszer-
zési forrása.

Szives pártfogást kér kész szol-
gálatlaltal 3951

Molnár Antal,
épület és műbútorasztalos.

Jó erkölcsű fiu tanulónak felvétetik.

Brünni szövetek

ur ruhák elkészítésére legolcsóbb gyári ára-
kon kaphatók:

ETZLER és DOSTAL cégnél
BRÜNN 41. 6922

A tanítói szövetség és az állami tisztviselők
egyesületének szállítja. Ha direktre a gyárból
veszi a fogyasztó ezen szükségletét, sok pénzt
takaríthat meg. Mindig új, modern szövetek
mindenféle áron. A legkisebb méretet is küldjük.

Dus minta választék megtekinté-
sére bérmentve küldetük.

**Alkalmi vételek
és eladások**

ékszertárgyakban

arany és ezüstművekben, Arad legnagyobb
óra- és ékszerraktára

Deutsch Izidor

óras és ékszerész
Weitzer János utca, Minorita-palota. 591

Zálogcédulák

arany és ezüstművek, gyémánt és brilli-
áns tárgyak a legmagasabb árban meg-
vételnek vagy más tárgyra átcsereleltenek
TELEFON 438. TELEFON 488.

Hölgyközönség szives fi-
gyelmébe ajánlom modern gépek-
kel felszerelt

Harisnyakötődémet

Elvállalok mindennemű **férfi,**
női és gyermek haris-
nyák szakszerű kötését, fejelését,
javítását a legjutányosabb áron.
Főelvem: Szolid és figyelmes
kiszolgálással igen t. megrende-
lőim igényeit a legjobban kielé-
gíteni. 1188

Kiváló tisztelettel

Ozv. Braun Ignáczné
harisnyakötődéje.

Arad, Weitzer János-utca 15.

**Vendéglők, kávé-
házak és fűszer-
üzletek** 418

adásvételeit

ingyen közvetíti és
sörkölcönöket
leggyorsabban ki-
cszközöl

Leonhardt

Arad, Fehér Kereszt-szálloda

Permetező javítások elfogadtatnak.

• M. kir. szabadalmazott •

Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű
gummi csövek legolcsóbb gyári
árakon.

A szivattyu hengerből a bor utolsó
cseppig kifolyik, a szőlő magvak,
héjak és egyéb tisztatlanságok
azonnal továbbittatnak, ezáltal a sziv-
attyu nem romlik és a bort nem
ronthatja, a gépezet jó működé-
sért 8 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

**Golyó szelepekkel. Köz-
geknek legalkalmasabb,**
mert homokos és sáros víz hasz-
nálatánál sem tagadják meg a
szolgálatot, — a gép jó működé-
sért 8 évi jótállás (ingyen javítás),
hozzá való országos egységes csa-
varok és a legjobb minőségű beütl

gummirozott
kendercsövek
a legolcsóbb
árban.

Kutak

a hozzávaló
csövekkel
olcsóbbak és
jobbak, mint
bármely bel-
vagy külföldi
gyárban.

Hönig Ottó

m. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő
és szivattyu készítő. 361

Arad. Rákóczi-utca 27. sz

Gyors és pontos kiszolgálás!

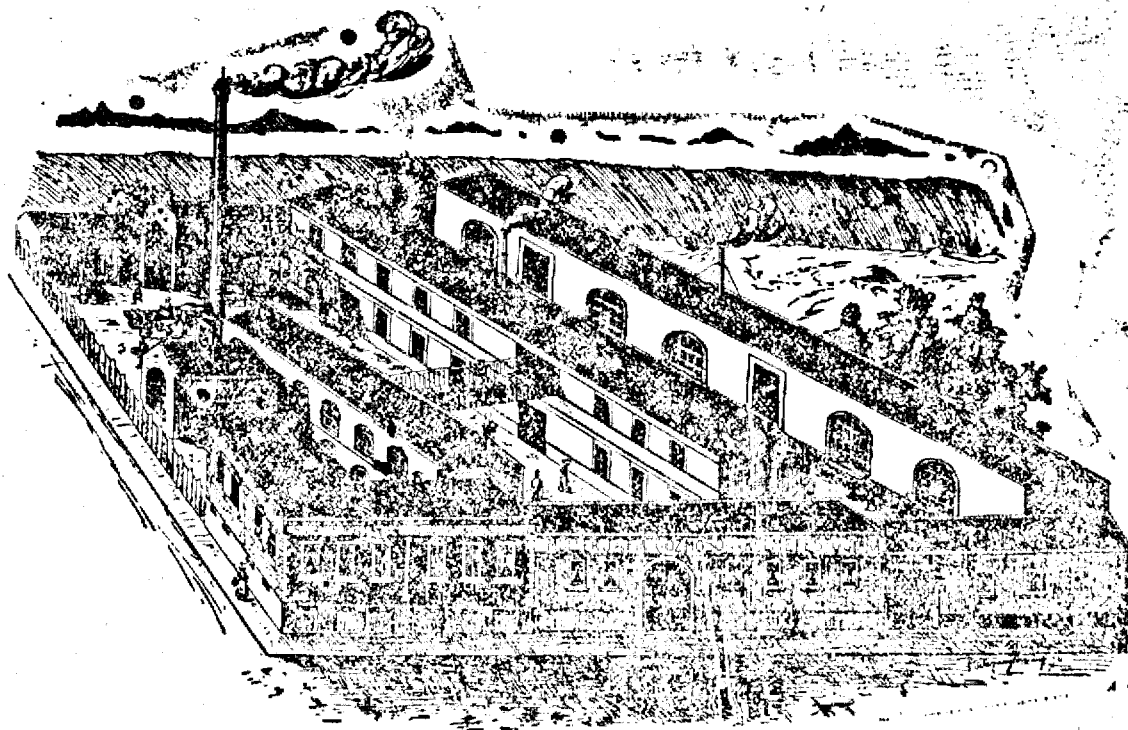
MÜLLER J. ÉS FIA

ruhafestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosógyára

Aradon, gyár és iroda: Tököly Imre-utca 38—40—42.

Alapítottatott:
1858.

Mindennemű
**férfi és
női fel-
öltőket**
és
ruhákat
egészben fest,
vagy vegyileg
tisztít.

Telefon szám
459.

Ingeket, gallé-
rokat, kezelő-
ket, házi ruhát,
kelengyeket stb.
hófehéren
(minden maró-
szer kizárása-
val) mos és fe-
nyesen vasal.

Helybell gyűjtőtelepek: JÓZSEF FŐHERCEG-UT 11. SZ., FORRAY-UTCA 20. SZ. ÉS ASZTALOS SÁNDOR-UTCA 2-3. SZ.
Vidéki gyűjtőtelepek: DÉVA, BRASSÓ, GYULAFEHÉRVÁR, SEGESVÁR, VAJDAHUNYAD ÉS SZÁSZVÁROS.

Szives pártfogást kér kész szolgálattal **MÜLLER J. ÉS FIA.**

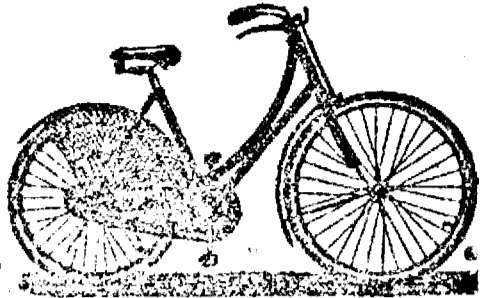
Postaküldemények gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Rendkívül olcsó árak!

Rendkívül olcsó árak!

Megérkeztek!

A legújabb modelu
„Puch“, „Premier“
és „Adler Viktória“
kerékpárak

rendkívül olcsó árbau, jutányos fizetési feltételek mellett.

HAMMER VILMOS
műszerész Arad, Szabadság-tér 7.

Dus választék: gummi, lámpa, csengőkben. — Nagy szak-
szerű javítóműhely. Telefon 66. szám.

Nélkülözhetetlen háziszer „Doré“ sósborszesz.

A Doré sósborszesz az összes használatban levő sósborszeszek közül a legjobb hatásúnak bizonyult.

A Doré sósborszesz kitűnő eredménnyel használható mint bedörzsölőszer, mindazon esetekben, midőn a bedörzsölést szükségesnek tartják, vagy ott, hol az orvos a bedörzsölést előírja. Különösen mindenféle reumatikus fájdalmaknál, fejfájás, lábfájás, oldalszurás, hátfájás és csuzos fájdalmaknál. 421

Belsőleg: 20--40 cseppet cukorra csepeentve kitűnő fájdalomcsillapító és gyomorerosítószer

Ára egy eredeti üvegnek utastással együti

44 fillér.

Főraktár: HAJÓS ÁRPÁD gyógyszer-tárában,
továbbá: Ring Lajos gyógyszer-tárában és Vojtek és Welaz droguerijában kapható.

Vigyázat a DORÉ névre.

Tisztelettel értesitem a n. hölgyközönséget, hogy **Eötvös-utca 8. sz.** (volt Glück-ház) alatt egy

női ruha készitési divattermet, fehérnemű varrodával egybekötve **nyitottam,**

amelyet nővéremmel **Sterné-Glück Linva** együtt vezetünk. Készitünk teljes menyasszonyi kelengyét, legizlesebb kivitelben, a legjutányosabb árak mellett. Legújabb divat szerint készítünk angol és francia munkát. 1141

A n. é. hölgyközönség pártfogását kérjük, tisztelettel

Ernstné-Glück Hermina és nővére

Fizető és tanuló leányok felvétetnek.

Használjon Nagysád Földes-féle

Margit-Cremet,

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen.

A MARGIT-CREME a főrangú hölgyek kedvenc szépítő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőrrel való felveszti és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető.

Mivel a MARGIT-CREMET utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget.

A MARGIT-CREME ártalmatlan, zsírtalan, vegytiszta készítmény, a mely a külföldön általános feltűnést keltett

AP T KORONA

Margit szappan 0 fillér - Margit-pouder 1.20.

Gyárban

Földes Kelemen laboratóriuma

ARADON.

361

ALAPITTATOTT 1840.

ALAPITTATOTT 1840.

ROSENBLÜH H. ÉS TÁRSA

ARAD, SZABADSÁG-TÉR 19. SZ.

„Herveth“ mellfűzők

1911. évre legújabban javított model E mieder facon kizárólag nálunk kapható. Kitűnő szabás, elegáns kiállítás, selyem harisnyatartóval, könnyű viselet

darabja 7 korona.

Videki megrendeléseknél elég a slussbőség megadása

Kostüm-kelmék

legdivatosabb ujdonság.

Teljes nagy választék már megérkezett. Felhívjuk a közönség szives figyelmét, hogy fekete és tegethof színekben kiváló finom, 140 cm. szélességben, egész külön kezelve hozzuk forgalomba.

Versenynélküli olcsó árak

Tavaszi újdonságaim dus választékban megérkeztek.

Üzleti elvem fen-
tartása:
Nagy forgalom, ke-
vés haszon.

Kiválóítványokkal

Németh István,
női és férfi divat áruháza
Arad, Andrassy-tér 20. (Fischer Eliz-palota.)

1465

Apró hirdetések.

Zálogházból

útváltott arany, ezüst- és
gyémánt-árakat vesz és el-
v. **Farkas Streicher**
Arad, Tököly-tér 1. 2974

Édesem!

kiváncsi vagyok, hogy nekem
(akinek francia és német nevelő-
nője volt) írta a hirdetést? Csó-
kolom és vágyom a viszontlátásra.
Válaszoljon. J. R. 1215

Egy csinosan berendezett

fodrászüzlet jóforgamu helyen,
hatszáz koronáért sürgősen eladó.
Cím a kiadóban. 1189

Órár-utca 5 szám alatt

Löwenstein maczes sütődéjében a
sütés már megkezdődött. Ugyanott
bizenczi maczes is kapható. 1205

Mészáros és hentes üzlet

más vállalat miatt sürgősen eladó,
értekezni lehet Farkas János
Kossuth-utca 34 szám Arad. 1190

Nemes fajta

gyümölcsfa kapható a városi ker-
tészetben. Telefon 821. 1201

Gyakorlott

pénztárnoknö kerestetik fűszer-
nagykereskedés részére. cím a
kiadóban. 1207

Egy használt

zongora eladó. Cím a kiadóhiva-
talban. 1211

Ópoláson

bérbeadó a hitelszövetkezet tulaj-
donát képező házban 3 szobás utcai
lakás hozzátartozóival, szőlőskert,
gazdasági udvar, présház és pince,
együtt vagy külön is. Árverés ut-
ján március 26-án d. e. 9 órakor.
A feltételek megtekinthetők a szö-
vetkezet irodájában. 1212

Ugyes kárpitos

ajánlkozik e szakmába bármily
kárpitos munkák pontos és kitűnő
elvégzésére, úgy saját műhelyé-
ben, mint házakhoz is, legolcsóbb
árak mellett. Vidékre árfélemlés
nélkül. Stáhl M., Bercsényi Miklós-
utca 82. sz. 561

12 évi bírósági gyakorlattal,
telekkönyvi vizsgával rendelkező
írógép kezelésben is jártas egyén
irodai alkalmazást keres. Cím a
kiadóban. 1214

Tavaszi divatlapok

Berlini Saison album K. 1.— (már
előjegyezhető). Reveue Parisienne
K. 250 és 3.—, Grand Album de
Blouse K. 5.—, Chic Parisienne
K. 4.— Divat Salon 50 fill. Kis
Blous album K. 150 Wienerin K.
120. Minden bel. és külföldi di-
vatlap és folyóirat előfizethető.
Ingusz I. és Fia könyvkereskedé-
sében Arad, Andrassy-tér 16. sz.
555

**Kiadó Gargon lakás-
nak, vagy irodának
igen alkalmas másod-
emeleti utcai két szoba
és alkov, folyó évi má-
jus hó elsejére, a Sza-
badság-tér 16. sz. alatt.
Bővebbet ugyanott, a
Domány-irodában. 1131**

Zsugera oktatás

alapos iskolát, kezdő tanulóknak
ad, kívánatra házhoz is megy.
Bővebbet a kiadóban. 1150

2—3 tutorozott szobát

lehetőleg teljes ellátással keres 4
fiatalember, lehetőleg a város kö-
zéppontjában. — Szíves leveleket
„Sürgős” jellegre a kiadóhiva-
talba kérnek. 1139

Kereskedő segéd

képzett vasáros kerestetik április
15 vagy 20-iki belépésre. Magyar,
román és némileg a német nyelv
bírása megkívántatik. Duffek Kál-
mán vas és fűszerkereskedő Pan-
kotán. 1142

Rongált dobozú levélpapírok

meglepo olcsó árban kaphatók. Üzleti
könyvek és irodai felszerelések gyári
raktára. 100,000 kötetes kölcsön-
könyvtár, 80,000 kötetes zenemű-
kölcsönző intézet. Minden könyv és
zenemű-újdonságok raktáron. Ve-
szek egész könyvtárakat legmaga-
sabb árakon. Kerpel Izsó könyv és
papirkereskedése. Aradon. 4071

Ápateleken

egy 4 kat. holdas szőlő kedvező
feltételek mellett eladó. értekezni
lehet Kotzó Károly tulajdonosnál
Garbán u. p. Borosjenő. 1001

Berendezés,

rőtös és rövidáru szakmából. 2
utcai kirakatszekrényrel eladó.
Megtekinthető: Menczer Márton-
nál, Árpád tér. 1179

Két jó házból

való fiu kereskedői gyakornoknak
felvétetik teljes ellátással, Bienen-
stock József fűszer-, fa- és vaske-
reskedésében. Körösbökény, Arad-
megye. 1167

5 szobából

álló lakás mellékhelyiségekkel, má-
jus 1-ére kiadó Rákóczi-u'ca 80.
1178

Két selyemruha

és egy színházi köpeny eladó.
Ugyanott egy tükrös mosdószek-
rény is eladó. Batthyányi-utca 27.
házmesternél. 1157

Tavaszi női kabátok és fejtők

megérkeztek, 15 koronától feljebb
minden árban. Hoffmann Sándor,
Színház-épület. 4268

Jég

mű vagy termés jég, háztartási cé-
lokra április 1-6 1-től naponta ház-
hozszállítva 6 és 7 koronás havi bér-
letben előjegyezhető és megrendel-
hető az Aradi jégtelep jeggyará-
nál. Telefon 199. szám. 1017

Eladó vagy bérbeadó

Ujmiklakán, a Fő-uton 17. sz.
alatt 900 négyszögöl üres házte-
tek. Cím a kiadóhivatalban. 1110

Kiadó

5 szoba, fürdő-szoba, összes mellé-
helyiségekkel, villany-világítással
ellátott, teljesen külön álló föld-
szintes lakás azonnal, vagy május
hó 1-re. Ugyanott egy utcai bejá-
rattal, száraz világos műhely, vagy
raktárhelyiség kiadó. Hasszinger-
utca 5. sz. 939

Boros Bani-tér és Nádor-utca
sarkán levő Schreyer-féle

telkek eladók.

Felosztási terv megtekinthető és
a feltételek megtudhatók:

Dr. Szende Tivadar
ügyvédi irodájában, József főherceg-
út 7. sz. 1209

Januló

fizetéssel felvétetik Kállai nyomda
Weiczner János-utca. 1222

Ősz haj nincs.

Minden haj megkapja eredeti szí-
nét, ha azt naponta egyszer

HAIRREGENERATORRAL

megnedvesítjük.

— Nagy üveg ára 2 korona. —

Főraktár:

Földes Kelemen

gyógyszertára Aradon.

3 üveget ingyen láda és csomago-
lással bérmentve küld. 381

Saját magának

ellensége az,

aki drágán vásárol, mikor ugyan-
azt 30%-al olcsóbban kaphatja:

Varga József

asztalosmesternél 1189

Arad, Kápolna-u'ca 6b. sz. a.

ahol a legizlésebb bu-
torok vannak raktáron.

Ne olvassa,

ki pénzének ellensége.

Kereshet naponta 3—5 koronát

a mi szabadalmazott

harisnya kötőgépeinken.

Szobeli, valamint le-
véiben érdeklődések

Roth Izidor,

Arad, Asztalos Sán-
dor-u. 5. nyerhető.

1921

Reklám nélkül is
mindenki tudja, hogy

Lovás Károly

lakás- és ablak-
tisztítónak

porszívó-gépje van, hogy telefon-száma 789,
hogy Mihály-utca 86b. szám alatt lakik.

Neumann M.

cs. és kir. udvari és kamarai szállító

férfi- fiu- és leányka ruhatelepe **ARAD.**

Tavaszi képes árjegyzéke megjelent. Kívánatra ingyen és bérmentve.

Homok,

építkezési célokra

beton kavics

bármily mennyiségben

állandóan

kapható.

Pollák Sándor,

göztéglagyár **Mikolka.**

Telefon 55-515. 976

AKI
zamatos, igen finom
Rumot akar készíteni,
vegyen 80 filléért egy
üveg 881

Rumkivonatot.
Ebből a rajta levő utasítás szerint pár perc alatt 1 liter finom thea rumot készíthet.

Kizárólagos raktár:
Földes Kelemen
gyógyszerésznél

Társat keresek

hat—nyolcz ezer koronával optikus, műszerész, üzlet és műhely létesítéséhez (lehetőleg szakember) „Optikus” jellegre a kiadóhivatalban. 1183

hat—nyolcz ezer koronával optikus, műszerész, üzlet és műhely létesítéséhez (lehetőleg szakember) „Optikus” jellegre a kiadóhivatalban. 1183

Társat keresek

Fischer Testvérek

sodronyszövet, kerítésfonat, szitaárak
és acélsodrony ágybetét készítő

Arad, József főherceg-ut 18. sz.

Gyártótelep:

Kossuth-utca 45. sz. Telefon 557.

Ajánlják minden e szakmába vágó dolgok állandó nagy raktárát a nagyérdemű közönség szives figyelmébe, melyek versenyképes olcsó árért kaphatók. Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldünk. 748

Radó Gyula

=== új divatháza ===

!! Arad, Andrásy-tér !!
!! Weitzer-utca sarkán !!

Szabott árak.

**Legkiválóbb tavaszi
ujdonságok**
 női felöltőkben

Kész costümök, trotteur kivitelben
Kész costümök zsinorozott divatfazonokban
Angol raglanok
Kimono raglanok, Poiret szabás
Leány és gyermek felöltők, gyermek ruhák
Legújabb divatblousok, pongyolák, juponok,
Kész női aljak

Külön mértékosztály

Rendkívül dus választékban

Telefon 238. szám.